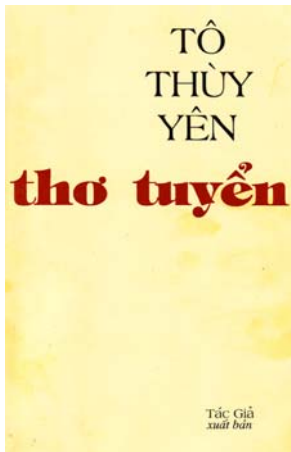

THƠ TUYỀN

Tô Thùy Yên

Thơ Tuyền
Tô Thùy Yên
bìa, trang trong do tác giả trình bày.
tác giả xuất bản tại
Saint Paul, Minnesota Hoa Kỳ
vào mùa Thu 1995

tác giả chân thành cảm tạ các bạn hữu xa gần đã sưu tầm, lưu giữ và gửi cho những tác phẩm thất lạc lâu ngày của tác giả.

Tặng Huỳnh Diệu Bích

Thi Sĩ

1

Cuộc đời như thế đấy.
Vẫn cặp mắt phôi trần,
Không mang kính xạm.
Vẫn thứ mực thông dụng,
Không phải cường toan.
Tôi giựt giành đồ máu với tôi
Từng chữ một.
Những tên cai ngục
Ngôn ngữ bất đồng.
Vớ thứ linh hồn quốc cấm,
Tôi tù tội chung thân
Giữa bốn tường không khí.

2

Như trong đêm thâu, tiếng bẻ đốt tay,
Tiếng côn trùng bằng phẳng,
Tôi gầy yên lặng với âm thanh.
Bài thơ lọt vào người như kẻ trộm,
Âm thầm
Vợ vết sạch vô tư.
Bằng mỗi lời độc nhất,
Tôi kê tai tiết lộ với từng người
Những điều không lặp lại.
Bài thơ như lá sâm.

3

Người ta lánh mặt tôi,
Một thẳng lưng lẹo.
Bài thơ bỗng mất nửa linh hồn,
Ngủ ngờ ngôn ngữ ngôn ngang.
Những hòn đá vụn,
Dãy núi cực hình phải đập tan hoang.
Tôi mộng du trên trái đất mòn
Nơi tôi vắng mặt.
Để làm gì ý thức ?
Tôi van nài tôi hãy xót thương tôi.

4

Tôi chạy cắm đầu trên sợi kính hoàng
Giăng qua đôi bờ vực lạnh hư vô.
7-1960

Cánh Đồng Con Ngựa Chuyền Tàu

Trên cánh đồng hoang thuần một màu
Trên cánh đồng hoang dài đến đỗi
Tàu chạy mau mà qua rất lâu
Tàu chạy mau tàu chạy rất mau
Ngựa rượt tàu rượt tàu rượt tàu
Cỏ cây cỏ cây lúi chổng mặt
Gò nổng cao rồi thung lũng sâu
Ngựa thở hào hển thở hào hển
Tàu chạy mau vẫn mau vẫn mau
Mặt trời mọc xong mặt trời lặn
Ngựa gục đầu gục đầu gục đầu
Cánh đồng a ! Cánh đồng sắp hết
Tàu chạy mau càng mau càng mau
Ngựa ngã lăn mình mướt như cỏ

Như giữa nền nhung một vết nâu
4-1956

Đêm Qua Bắc Vàm Cống

Vàm Cống
mối sầu như nước sông
chảy hoài mà chẳng cạn
cuốn phăng kiếp bèo bồng
tôi đi xuống Lục Tỉnh
để rắc bỏ ven đường
tài, tâm hồn, kỷ niệm...
giữ làm gì đau thương

đã đôi lần nhầm lẫn
còn gỡ cửa ái tình
van nai chút lưu luyến
của không về người xin

tôi chằm điều thuốc nữa
đốt tàn thêm tháng năm
chiếc bắc xa dần bên
đời xa dần tuổi xanh

nước tách nguồn về biển
sâu lại chảy về hồn
khi tôi vượt lấy mặt
nghe bàn tay trống trơn

Hải Phận

như con sò giữa chiếc vỏ
chúng ta cuộn tròn trong tình yêu
như đôi đã trảng không biết mỗi
chúng ta khởi sự lại mỗi sầu
từng chút vỡ về từng chút một
em tạt vào anh rồi rút đi
thương tích chẳng lành chan muối xót
bào sâu thân đá nước tay ghi

anh sống làm quen cùng cái chết
tiếm lấy mặn mà trên đau thương
chìm mãi xuống em và mắt tích
như mặt trời rã trong nước loang

vị thần mun hải đăng trợ trợ
trùng mỗi con mắt ngó không gian
em trở về em chờ biến đổi
trở về em như kim chỉ nam

Tội Nghiệp

hai đũa kéo nhau chạy vào mộng mị
giờ tắt thở nằm trên bãi hư vô
bầy ngựa chứng hàng thù dương vó bão
gió đưa trăng lặn vào đá tiếng ru
6, 1958

Thân Phận Của Thi Sĩ

1.

Cô đơn bằng Thượng Đế,
Yêu đuối như linh hồn,
Làm sao tôi trèo lên
Vực thăm tở bản thảo
Trắng im lìm giá băng.

Ngó thấy tự đặng xa,
Cuộc đời hàm tiêu thật.
Tôi lỡ đại ôm ghì
Làm dập hoa, sứt gai
Còn gì tuổi trẻ nữa ?

Chắc tôi sẽ cắt đứt
Huyết mạch cánh tay buông
Tất cả máu có thêm
Dòng nào cho tiêu sử ?
Có xoá giùm nó chăng ?

Chẳng bao giờ danh vọng
Mọc đôi cánh lang thang
Triết lý dạy cần răng
Tôi kiệt sức, kiệt sức
Cuộc đời, cuộc đời ơi

2.

Thần thánh rủ huyệt chân
Rớt xuống trần oan hận

Thấy nhà thờ kính cẩn
Thành lưỡi gươm tuốt trần

Có đọc thuộc thánh thư
Linh hồn tôi vẫn vậy
Tôi vẫn không thể lạy
Dù đứng trước hư vô

Đầu tôi cứng và trơn
Thượng đế làm sao ngự ?
Tôi đành trốn chủ nợ
Định mệnh đòi linh hồn

Năm tháng nhúng hoàng hôn
Đến rã rời thân xác
Tôi thấy đã mất mát
Tất cả trừ cô đơn

Cuộc sống nhiều lắm than
Nằm liệt trên buồn bã
Thượng đế điềm nhiên lạ
Tôi đánh liêu cười khan

Đấng Tử

*"Ngày kia trở lại Ngôi Nhà Lớn,
Lòng những bằng lòng một kiếp chơi."*

Bạn có nghe, này bạn có nghe
Ở bìa rừng bên, gió sửa soạn
Tuần du - cuộc tuần du bất tận.
Bạn có nghe, này bạn có nghe
Giữa tầng trời cao, chim giục già
Tùng già như những thủy triều sôi.
Bạn có nghe, này bạn có nghe
Trên đỉnh non nhòa, mây xôn xao
Về nơi hẹn nào không định trước.
Bạn có nghe, này bạn có nghe
Vũ trụ miên man chuyển động đều.
Chim đã bay quanh từ vạn cổ,
Gió thật xưa, mây thật già nua.
Nên với một đời, bao biến đổi
Mà trong vô hạn có chi đâu.
Ly rượu rót mời, xin uống cạn.
Bài ca ta hát đến đâu rồi ?
Xin hát nốt - còn đi kéo muộn...

Cho úp ly - bóng xế đường dài...
Bìm bịp chiều chiều kêu nước lớn.
Đi, đi đâu, chéo chống mỗi mê ?
Đến ngã ba, đành theo một lối,
Tiếc ngần không cùng theo lối kia.
Thoáng nhớ có lần ta đọc trộm
Lược sử ta trong bí lục nào,
Văn nghĩa mơ hồ không hiểu trọn,
Thiên thu lóe tắt vệt phù du...
Thuận tay, ta ngắt một cành sậy
Làm cây sáo thổi cạn hồn sâu
Bay tản khắp vô cùng trống trải,
Âm thừa tướng lạc đến muôn sau...

Qua sông

Dò nghẹn đoàn quân xa tiếp viện
Mưa lâu, trời mốc, buồn hôi xưa
Con đường đáo nhậm xa như nhớ
Chiều mập mờ xiêu lạc dáng cò
Quán chật xanh lên rừng lính ướt
Mặt bờ phờ dính gió bao la
Khí ẩm mù bay, mùi thuốc khét
Chuyện tình cò nhùm ẩm cây mưa
Vang lên những địa danh huyền hoặc
Mỗi địa danh nông một xót xa
Giặc đánh lớn- mùa mưa đã tới
Mùa mưa như một trận mưa liền
Châu thổ mang mang trời nước sát
Hồn chùng hiu hắt nổi không tên
Tiếp tế khó - đôi lần phải lục
Trên người bạn gục đạn mười viên
Di tàn khó - sâu dòi lúc nhúc
Trong vết thương người bạn nín rên
Người chết mấy ngày chưa lấy xác
Thây sinh, mặt nát, lạch mương tanh
Sông cái nước men bờ sóng sánh
Còn xa cây vượng sáng mơ màng
Áo quan phong quốc kỳ anh liệt
Niềm thiên thu đậm cỗ xe tang
Quê xa không tiện đường đưa tiễn
Nghĩa tận sơ sài, đám lạnh tanh
Thêm một chút gì như hồi hả
Người thân chưa khóc ráo thâm tình
...Nao nao mừng tượng bóng mình

Mật mừng cõi tới, u minh tiếng rên
Xuống đò, đò đã bỏ quên
Một sông nước lớn trào lên mắt người

Anh hùng tận

Dựng súng trường, cỡi nón sắt
Đơn vị dùng quân trọn buổi chiều
Trọn buổi chiều, ta nhậu nhẹt
Mỗi chẳng bao nhiêu rượu rất nhiều
Đây ngã ba sông, làng sát nước
Xuống ba lá đậu kê chân bàn
trời mới tạnh mưa còn thấp ướt
Lục bình, mây mỗi chuyền lang thang
Mấy kẻ gặp nhau nào có hẹn
Nên gặp nhau không giấu nỗi mừng
Ta gạn dăm lời thơ tặng bạn
Dẫu từ lâu bỏ việc văn chương
Thiệt tình, tên bạn ta không nhớ
Nhưng mà trông mặt thấy quen quen
Hề chi, ta uống cho say đã
Nào có ra gì một cái tên
Tới đây toàn những tay hào sĩ
Sống chết không làm thất ruột gan
Cũng không ai nhắc gì thân thể
Có vợ con mà như độc thân
Bạn hỏi thăm ta cho có lệ
Cuộc đời binh nghiệp ta cười bung :
Còn mười tháng nữa lên trung úy
Có thể ngày mai chữa biết chừng...
Mặt bạn, mặt ta còn trắng cả
Như mặt trời chiều mới tạnh mưa
Tiếng hò mời dzô, dzô tỏ mở
Muối thủy triều chừng cũng giạt ra
Phía phía rừng tràm xanh mịt mịt
Sông không bờ, trời cũng không chân
Người thuở trước tìm vàng khẩn đất
Tiêu xác thân, để lại oan hồn
Ngày nay, ta bạn đến đây nữa
Đất thì không khẩn, vàng không tìm
Bạn nhủ ta : đừng hỏi khó
Uống mật ngon vì chuyện loạn tâm
Ta chất cho nhau giọt rượu sót
Tuồng đời sót chút thiếu niên đây

Giờ cất quân, đưa tay bắt
Ước cõi âm còn gặp để say

Ngọn Gió Lạ Thường Sẽ Thổi Tới

Một ngày ngọn gió lạ thường sẽ thổi tới
Ngoài biển khơi trên lục địa
Sò hén côn trùng cũng chẳng yên thân

Ngọn gió lạ thường sẽ thổi tới
Quạt ngã những bức tượng xô sập những đền đài
Tiếng hú chạy dài suốt lịch sử

Ngọn gió lạ thường sẽ thổi tới
Xé rách một kỷ nguyên, phân tán các dân tộc
Đề mọi người cảm lạnh ă năn

Ngọn gió lạ thường sẽ thổi tới
Dựng dậy những hồn ma đập vùi những kẻ sống
Chúng ta biết rằng mọi sự bắt đầu...

Ngọn gió lạ thường sẽ thổi tới
Trên mỗi ly vương của từng bộ thần kinh
Không còn ai trốn chạy

Ngọn gió lạ thường sẽ thổi tới
Sườn núi rất đỏ đồng ruộng khô ran
Rồi mặt đất cũng vô danh như mặt biển

Ngọn gió lạ thường sẽ thổi tới
Sa mạc cháy bùng lên vùng khói cát
Đổ xuống trần gian và trí nhớ đời đời

Một ngày, một ngày
Ngọn gió lạ thường sẽ thổi tới
Thổi tới

Thi sĩ, ơi, hoàng tử bi thương
Hãy thoát dùm chúng ta lời nói chót
Như bài thai đồ giữa hư không
1968

Mòn Gót Chân Sương Nắng Tháng Năm

tặng Lê Thị Trang

Đôi bàn tay vỗ nháng âm thanh
Loan báo trần gian buổi thượng trình
Của các vương tôn miền trí tuệ
Lần sau cùng phó hội u minh
Ôi, các vương tôn miền trí tuệ
Muru đồ đo đạc cả Vô Biên
Tung ra khắp bãi thời gian lộng
Lượn lượn ưu tư khóc liệt rên
Giờ đã thượng trình im tịch diệt
Nhòa tan sắc áo bụi quan san
Mỏi chìm đóm lửa ngoài muôn dặm
Kể từ đây, thế giới cư tang ...
Suốt bến sông này hoa trắng nở
Cỏ cây lưu gió khóc mơ màng ...
Chẳng hẹn mà sao vẫn đợi nhau ?
Nước xưa về tận chốn giang đầu
Thăm hỏi con chim màu sắc sỡ
Lời ca u uất giấu nơi đâu ?
Con chim thoát xác thành cơn mộng
Bay liệng dài trên trí nhớ không
Chiều chiều lớp lớp mây tiền sử
Quần tụ bên trời gọi nhớ nhung
Ta gửi mỗi ngày một sợi tóc
Cầu may cho trận gió kinh thiên
Có ai bên cội vô cùng tận
Bắt gặp lòng ta bay đảo điên ?
Có thể mai kia, Thời Đại Lớn
Sáng rên trên cội sống tinh anh
Bây giờ, cỏ mọn nơi mồ lạnh
Cũng nửa vàng chen nửa biếng xanh
Đòi đồng thuộc mỗi câu tra vấn
Gió thổi chai người đứng lặng thinh
Biển Bắc tuyết mù con nhận lạc
Thời gian mất trí trắng vô âm
Hỡi người cố cựu trong trời đất,
Khi nước tràn sông, có nén tâm ?
Vụt được đi thăm đến mãi kiếp
Lềm bềm ú ớ chuyện nhân gian
Phát phơ chéo áo đường thiên cổ
Nước mắt hồng tuôn đến đá mòn
Đâu miệng giếng xưa giờ ả tích
Dưới xum xuê hoang phế xanh rờn ?

Trần năm, rồi lại trăm năm khác,
Tên đóa hoa này, người nhớ chẳng ?
Con ngựa bắt kham cuồng bão táp
Cõi hồng trần lồi nổi kinh tâm
Tiếng kêu réo đuối trong thăm thẳm
Mòn gót chân sương nắng tháng năm
Thấy, thấy sóng tan tành lũ lượt
Đời hoài công đứt nối miên man
Ta về tắm lại dòng sông cũ
Luống những bình yên kiếp đã tràng
Ha hả tiếng cười u tịch thốt
Đêm đêm sao lạc rụng trong vườn
Sáng ngày, đời giạt mình ngõ gác
Mường tượng đôi ba chuyện bắt quàng
Ta gắng về sâu lòng quá vắng
Truy tầm mê mỗi lý sơ nguyên
Hỡi ôi, dọc dọc thầy cầm cứng
Mắt trợn trừng chưa dứt ngạc nhiên ...
Ta lại trôi lên dương thế rộn
Ngày ngày ra bãi vắng vời trông
Bóng chim, tắm cá, cành trôi dạt ...
Bất luận -điều chi giữa mịt mùng ...

Hè, Ta Trở Lại Gian Nhà Cỏ

Hè, ta trở lại gian nhà cỏ
Giữa cánh đồng không, bên kia sông
Trống trải hồn ta cơn gió rã
Tiếng tàn tàn rụng suốt mệnh mông

Hùng đông hùng vĩ và thanh thân
Sương hứa nguyên ngày nắng rực say
Ta dậy khi gà truyền nhiễm gáy
Chân mây rách đỏ vết thương dài

Ta ngồi trước gỗ nghe xao động
Trời đất bào thai cựa cựa nhanh
Mầm cỏ ngoi ngoi lên rạo rục
Con chim chèo bẻo hót lạnh chanh

Ta ngồi cho đến khi trời nắng
Đồng ruộng xanh đông đúc tiếng người
Ta rảo quanh làng hóng chuyện phiếm
Đời người cũng chuyện phiếm mà thôi

Ở đây ta có dăm người bạn
Phúc tự tâm, không lý đến đời
Ở đây ta có dăm pho sách
Và một dòng sông, mấy cụm mây ...

Dòng sông u hiển trôi vô lượng
Dòng sông hiền triết chảy vô tâm
Mà ta ngưỡng vọng như sư phụ
Mà ta thân thiết tựa tri âm ...

Lòng ta vô sự, ta vui vẻ
Bướm với hoa cùng bay nhón nhơ
Mùa hạ tàn trôi trôi đóm lửa
Dòng ngày tháng trắng chảy lơ mơ

Quên quên, nhớ nhớ tiền sinh kiếp
Thiên cổ mang mang, thế sự nhòa
Trận lốc cười tròn trên quá vãng
Ta làm lại cả tâm hồn ta

Buổi trưa như buổi trưa nào đó
Tiếng võng đưa đưa tịch tịch mùi
Điệu hát ầu ơ hoa cỏ lịm
Nước mây buồn bã chợt quên trôi

Ta thiếp trong vòm xanh đại thọ
Đời đời giương rộng lượng bao dung
Ví dầu ta ngủ không còn dậy
Ất hẳn lòng ta cũng dừng dung

Chuyện trần thế bấy lâu thanh thỏa
Sống một ngày, ta rõ một ngày
Thôi vương mắc dài duyên với nợ
Ăn oán đời, phong kiếm rửa tay

Còn lại chãng cây đàn lở tróc
Gảy mình nghe đôi điệu xưa xưa
Còn lại chãng chút u hoài mốc
Pha cùng rượu uống đến say thua

Gặp buổi trời mưa bay phới phới
Lá cành sáng rỡ sắc hồi xuân
Ta nhìn ngọn cỏ, lòng mê mẩn
Nghĩ tới đời ràn rụa thâm ân

Sống trên đời, chuyện ghê gớm quá

Vậy mà ta sống có kỳ không ?
Nước mắt ta tuôn khi nghĩ tới
Những người đã chết, chết như rom ...

Gặp buổi trời trong dàn bát ngát
Ngọn cây ô ! đã giắt hoàng hôn
Cơn gió mơn man bờ bụi rậm
Kể đạo quanh vườn chuyện trồng không

Ta ngắm gốc cây nứt nở vỏ
Gốc cây to đến mấy người ôm
Nghĩ tới bao điều thâm lặng lớn
Trí ta không -dù lực đo lường

Nên ta phó mặc cho trời đất
Trời đất vô ngôn lại bất nhân
Nên ta lẳng lẳng đi đi khuất
Trong lãng quên xanh hút thời gian

Đêm tôi êm ru lời thủ thi
Bên hè có tiếng đế ca ran
Vàng trắng ta thấy thời thơ ấu
Mọc lại cho ta thuở xé tàn

Hình như mọi sự đều như thế
Kể cả lòng ta cũng thế thôi
Các việc vô công làm miết miết
Quên tiết đời ta như nấm mai

Trăng, bạn hiền xưa giờ tái ngộ
Ta thức đêm nay chơi với trăng
Nghĩ tội thương sau này mãi mãi
Trên mồ ta, trăng phải lang thang

Hề, ta trở lại gian nhà cỏ
Sống tàn đời kẻ sĩ tàn mùa
Trên dốc thời gian, hòn đá tuột
Lăn dài kinh động cả hư vô

Xa nghe đợt gió lên cơn bão
Nhân loại quay cuồng biến đổi sâu
Bầy chó năm châu cắn sủa rộ
Quỉ ma cười khóc rợn đêm thâu

Cuộc đời kỳ lạ không bày tướng
Ăn sạch quân, trừ tính được thua

Hỡi ai tráng sĩ mài dao nhọn
Xin nhớ đời không mỗi sắc vua

Hề, ta trở lại gian nhà cỏ
Tử tội mừng ơn lịch sử tha
Ba vách, ngọn đèn xanh, bóng lè
Ngày qua ngày, cho hết đời ta.
7-1972

Tưởng Tượng Ta Về Nơi Bản Trạch

*Đào Từ sắp lìa bỏ nơi nghịch lữ,
trở về nơi bản trạch. Than ôi, thương thay !
Đào Tiềm*

Tưởng tượng ta về nơi bản trạch,
Gió đưa nhớ rải dọc trần gian.
Trên đồng ngọn cỏ tranh khom mỏi,
Đời nặng con bi lụy dịu dàng.

Rồi thôi, im mãi, im vô vọng.
Ta tiếc dài sao đã đến đây.
Lờn rờn bóng lá đong đưa nắng.
Thảm thiết dây leo quấn quít cây.

Tưởng tượng ta về nơi bản trạch,
Ơn dày chôn trả đất bao dung.
Cụm mây trôi rã trong trời lớn
Nnhư giấc chiêm bao thấy giữa chùng.

Con đường đi mỏi mà không tận.
Lượn sóng trên ghềnh nhọn rách toi.
Ai thờ dài chi cho não nuột ?
Con mưa hư tưởng mơ màng rơi.

Tưởng tượng ta về nơi bản trạch,
Về luôn như một tiếng kêu khơi
Đã buông trong bạt ngàn xanh ngắt...
Biển cử ai rần bãi rã rời.

Chuồn chuồn vui đậu trên nhánh lúa
Đề lại bay đi lúc kịp buồn.
Điệu hát nào lan man vương vất
Như hơi ẩm mục mặt hồ sương.

Tưởng tượng ta về nơi bản trạch,
Đóa hoa buông cánh khi tàn hương,
Tiếng rưng tuyết âm rền tịch mịch.
Dòng sông tới biển nức tuôn, tuôn...

Các mùa chuyển động trong trời trống.
Di điều qua sông xẻ luống sâu.
Ly biệt chẳng từ hạt cát ngọc,
Tuần hoàn đến cả giọt sương châu.

Tưởng tượng ta về nơi bản trạch,
Là rồi một chuyện kể chưa xong.
Mùa hè cọ xát điên kim loại.
Con quạ kêu ran giữa quăng không.

Tàu chuối xác xơ reo ngát ngát,
Nỗi đời bi thiết xé lụa tưa.
Hòn ngói lia bay bay mặt nước
Chìm sâu dĩ vãng đục không dò.

Tưởng tượng ta về nơi bản trạch,
Bãi bùn tro trên thủy triều lui,
Con còng ản nhẫn bò quanh quẩn,
Càng nhẹ tênh trên cõi ngậm ngùi.

Ta bằng lòng phận que diêm tắt,
Chỉ giận sao môi lửa cháy sưng.
Thôi nói, bởi còn chi để nói.
Núi xa, chim giục giã hoàng hôn.

Tưởng tượng ta về nơi bản trạch,
Áo phơi xanh phới nhánh đào hồng.
Mùa xuân bay múa bên trời biếc.
Ta búng văng tàn thuốc xuống sông.

Và Rồi Tất Cả Sẽ Ngoai

S'en aller ! S'en aller ! Parole de vivant !

Saint John Perse

Ra đi như nước ao lên đặc
May gặp ngày mưa lớn thoát tràn
Râu tóc rạng ngời, gậy trúc bóng
Nẻo thơm trần thế, gió hân hoan

Ra đi như một bình minh lạ
Trên kỷ nguyên chưa kịp hiện hình
Thi sĩ Bắc, Nam đều chết rạp
Ba trăm năm lịch sử làm thình

Ra đi như một âm thanh sáng
Xuyên suốt tâm linh, dội cảm sâu
Hỡi gã du hành, hãy cất tiếng
Bài ca thiên cổ chẳng thành câu

Tự do, ta thết mừng diên đảo
Cuộc tiệc trăm năm nhục thánh thần
Dưới bóng bao trùm hạt cát tóa
Đền rêu, miếu cỏ lạnh ma hoang

Con đường vô định chưa ai tới
Hay tới nơi, thôi chẳng trở về
Hỡi gã du hành, hãy nói lại
Những điều người thoáng thấy như mê

Ta mò đoán nghĩa dòng hư tự
Mòn nét trong thiên địa ngập ngừng
Ta thấy mặt tinh cầu xếp nếp
Như lằn nhăn tuổi tác hư không

Những người thừa trước gương cung cứng
Cưỡi ngựa diên, hoa kích ngàn cân
Một trận tan tành ba triệu địch
Nửa chiều chết đứng hận giai nhân

Những người thừa trước đi tìm mộng
Lạc suối mê, hoa giặt ngược dòng
Theo tiếng kinh quan san biệt dạng
Buộc sâu, xoắn tóc, thả thuyền rong

Những người thừa trước say vô hạn
Mơ thuốc trường sinh lạc xác phàm
Nú cánh chim băng qua biển gió
Cây minh linh tốt mấy nghìn năm

Những người thừa trước tham chung đỉnh
Áo mũ xênh xang chốn ngọc môn
Sơ thất, thương thay thân xuống lính
Đày ra quan ngoại, chết không chôn

Những người thừa trước như là mộng

Diễm tuyệt dung nhan thảo mộc sâu
Hương phấn bay lừng xa khỏi kiếp
Tiếng cười xé rách núi sông đau

Những người thừa trước bây giờ lạc
Trong dĩ sử nào như bóng mây
Trong trí nhớ nào như giọng hát
Hỡi ôi, trời đất lạnh tình thay

Hỡi ôi, gió nổi lên cùng khắp
Giục gã du hành rảo bước thôi !
Ta uống giếng hoang, ăn trái lạ,
Tâm hồn mãi mãi mới tinh khôi

Nhiều khi ta bước lên ngơ ngẩn
Nghe tiếng chim quen bay trớt qua
Bóng thoáng như bàn tay dịu mát
Lau nhanh hơi mỏi mặt mày ta

Hoàng hôn xô bóng ta trên cát
Ta lớn lao và ta cô đơn
Ngưỡng mộ cây xương rồng gượng gượng
Thân trần đứng lẻ giữa đồng trơ

Bình minh như một làn da phồng
Ta dạo men bờ sóng tuyết mù
Cảm phục bồi hồi biển nhẵn nại
Bắt đầu mãi mãi lượn thiên thu

Biểu dương - hãy biểu dương cùng tận
Vinh dự lâm than của kiếp người
Hi hữu một lần trên trái đất
Và rồi tất cả sẽ nguôi ngoai.

14.7.1972

Bất Tận Nỗi Đòi Hung Hãn Đó

Tặng Nguyễn Thị Thụy Vũ

Ôi những rặng cao su thẳng lối ngang hàng
Ngang dọc dất nhau ùa về vô cực diêm
Như cuộc hẹn hò hư tưởng không tới nơi ...
Ôi những rặng cây mang án tử hình treo
Sẽ chẳng còn phun tỏa bao ngày trên mặt đất này
- mặt đất bồi trôi
Dẫu những rặng cây đang bùng tuổi thanh xuân

Tàn lá xanh mun, phát tiết nhựa nguyên nồng.
Ôi những con đường phân định mỗi lô cây,
Những con đường đất máu,
Những con đường, nườm nượp những con đường
Song song nhau, cắt giao nhau, sát nhập nhau
Như những định mệnh tình cờ trên cõi đời này
- cõi đời quỳnh quý
Ôi những con đường sắp sửa bị phế bỏ,
Sắp sửa nói rộng ra, sắp sửa được tráng nhựa.
Thời gian gia tốc thâm thê thay !

Ta đã nhìn thấy nơi cửa rừng bằng sơ đồ thiết kế
Hứa biến khu vực này thành một kiểu mẫu chung cư
Như bản tuyên cáo bi hùng của Trương Lai đồng dặc :
Nơi đây loài người sẽ tiến bộ, sẽ đi lên
Theo một cách thức dễ hiểu nhất.

Ta cảm ơn người đời. Cảm ơn trời đất
Còn lưu trữ khoảng cỏ cây này đến tận hôm nay.
Để ngày ngày ta đến dỗ dành những nỗi ưu tư
Dưới nét phác nụ cười thâm mê man của Định Mệnh.
Để ngày ngày ta đến điều trần lặng lẽ trước Vô Cùng
Về một Hữu Hạn tuyệt vời đang phóng dụng.

Chiều. Chiều của đời ta. Chiều của thiên nhiên.
Những hàng cây bốc cháy ngọn.
Chiều tự bao giờ. Chiều già khô chậm lụt.
Mùa hè.
Mùa hè trong ngàn tiếng hát thiếu niên xanh,
Hoa nước hồi hả bung khỏi nguồn mọi kín.
Mùa hè xô xát reo vang.
Mùa hè nhức rát tiếng cọ mài.
Mùa hè bát ngát biển ve ran.

Ồ, sao tất cả lặng trang ?
Ta nghe thấy bước chân ta thăm thẳm trên sỏi, lá
Như những âm thanh chuyển động buồn rầu
Của Nhân Thế trên nẻo mòn Vĩnh Cửu
Làm xây xắm loài sinh vật trăm năm.
Ta nghe thấy cả những âm thanh Lịch Sử thịnh nộ
Rây lọc mơ hồ qua màn lưới an bình.
Ôi giấc mê vọng nào toan mở mang Hữu Hạn, thềm chinh phục tương lai.
Những cánh cửa lớn sập tung.
Một thời đại khủng khiếp.
Thế giới làm xàm điếc lác nặng.

Khi ta chỉ ước ao ngắm nhìn toàn cảnh những con đường
Trước khi đi trọn chúng.
Giá ta được lên cao, lên cao
Để ngắm nhìn một lần thấu suốt Định Mệnh ta
Trước ngày từ biệt nó.

Ôi kiêu hùng chiến mã,
Ôi hăm hở cỏ non,
Giờ đây ngã quỵ, giờ đây héo xài
Dưới chân tuổi hạc
Cao chhat chông thây xác những đam mê.

Trời nổi gió trên đầu cây. Tào vật thốt cười.
Trận cười ngất ngất.
Những mảnh rách da trời mục tưa trong làn lá lăn răn.
Những mặt phẳng cỏ cây thấp hèn âu sâu khiếp đảm
Mất tên trong thiên nhiên chen chúc rườm rà.
Những nắm hoa đỏ ối nở bung
Trôi trên rào lá đặc.
Con chim nào hót hỡi kêu van ...

Làm sao ta biết được
Niềm vô lượng không gian cuốn hút
Cõi trăm năm tiếp tiếp miệt mài,
Cuộc phiêu lưu tinh thần bi liệt ...
Núi lộ trình rồi chẳng phăng ra.

Cầu cho ta khôi phục con người ta, vết lóa của Thiên Thu,
Con số không bao trùm vũ trụ.
(Núi sâu tư quả cảm, biển khóc nước tràn ai, gió cười lộng bất cần
Và thảo hoa thông dong trường tại ...)
Cầu cho ta khôi phục con người ta, loài sinh vật nhẹ nhàng
Đã gia tăng trọng lượng cho trái đất.
Loài sinh vật loay hoay quên khuấy nỗi kinh hoàng bé mọn
Trong vô tận quang niên và vô tận thời gian.
Ta tưởng tượng ngôi thiên viện thâm u ẩn hiện sau lùm bụi xanh kia
Rồi sẽ được tái thiết sáng trưng những tiện nghi văn minh cần thiết
Cùng với việc xét lại toàn bộ giáo lý sắc không.
Ta tưởng tượng những ngôi mộ đá lâu đời ma hóa kiếp kia
Rồi sẽ được sắp xếp lại
Trong một nghĩa trang tân thời đã được hình dung.

Chúng ta sẽ gia giáo hóa thiên nhiên.
Chúng ta sẽ đồng loạt hóa Định Mệnh.
Chúng ta sẽ nhật tu đời sống miên man trong từng phạm vi chi tiết nhất.
Và chúng ta sẽ không ngừng sửa soạn bản thân cho hợp thời trang.

Ngay từ bây giờ chúng ta phải hồi hã.

Trời vẫn gió. Lòng lóc con người ta.
Bất tận nỗi đời hung hãn đó
Ừa trong chân không mở toác mịt mù.
Ô, những vùng lá khô quay đảo.
Điều luân vũ sinh ly tử biệt vàng óng bạt ngàn trên cõi thế chuyển mùa.
Vạn vật chết đi và tái sinh.
Ôi hã lá khô cũng muốn nằm yên bề xác tục
Khi đã hoàn thành sinh kiếp thờ cho cây
Chờ ngày tiêu tán.
Nhưng vì điều luân vũ huy hoàng, thâm thiết huy hoàng,
Lý nào lá ngại thí thân bay ?

Ta cố gắng làm người. Con người vô ích sáng choang
như món trang hoàng đeo lên Hư Vô đen ngời bóng lộn.
Ta suy gẫm đau thương về hạnh phúc.
Hạnh phúc thực hư như hoa đóm nắng hè.
Như cơn gió không thể nào lưu trữ.
Như lượn sóng xô lên rồi tan hoang.
Phải chăng ta khổ đọa chung thân vì bại lộ mưu toan
vô hạn hóa nông liều hạnh phúc biến thiên ?
Xin hưởng lấy ngọn gió bạc hà xoa mặt mây ta. Hạnh phúc đó.
Ta suy gẫm đau thương về tình yêu. Tình yêu giả trang
mối sầu phiêu bạt của Nhân Thế trăm năm trong bát ngát thời gian.
Tình yêu giả trang tiếng dội cô đơn của bản thân ta - tiếng dội lừa phỉnh.
Ta bất chấp hạnh phúc và ta hạnh phúc.
Hạnh phúc không chờ mong, không tiếc thương.
Hỡi con chim kia, hãy thành thoi khép kín vòng bay diễm tuyệt đó.

Đêm. Đêm lót trải giường nghỉ ngơi thom.
Đêm hạ thấp chập chờn cung bực những xô xao.
Đêm, tâm sự người ngoài. Đêm, thời gian tàn hơi tắt lịm.
Đêm cốt tủy đêm. Đêm xóa bỏ.
Ta nhìn ra chất sáng tinh anh của màu đen tuyệt đối.
Niềm hân hoan
- niềm hân hoan không dung - bóc lên từ nỗi bi ai - nỗi bi ai đành mặc.
Ôi cuộc đời điếm trầm bổng bụi ngùi trong hạp tấu khúc trần gian sắt vàng lẩn chạy
thên thàng.
Đêm mất xác không gian.
Các vì sao đưa tín hiệu.
Dưới này thế giới mãi lãng xãng.
Cuộc đời trao Hữu Hạn - Thiên Thu ngày càng giảm giá.
Con người ta dần nhẹ thể phong lưu
Giữa chập chùng giông bão cấp thời.

Ôi những rặng cây mang án tử hình treo !

Chim Bay Biển Bắc

*Có một gã du hành muôn nơi muôn năm trở về kể chuyện.
Ý chừng kể để Hư Không nghe.*

Đầu tiên ta kể về im lặng
Dưới vòm trời, dưới mái tóc ta...

Ôi lại vẫn triều lao xao cuống quít
Trên khắp cùng bờ bãi nhân gian !
Câu hỏi vạn niên, lời đáp nhất thời,
Chữ nghĩa rồi bời gai góc loạn.
Con đường suy tưởng thật lang thang
Ngày một xa thêm Chân Lý lớn.

(Như bào thai, Chân Lý lớn cư an...)

Bây giờ ta đã già như tuyết,
Già vô âm vọng,
Già thâm u.
Bây giờ ta trẻ như hừng đông,
Trẻ như tiếng reo,
Trẻ bất tử.

Ta ca tụng những điều vô ích nhất
Như tình yêu cuộc đời sọc tóc cò.

Ô, con chim nào thức giấc
Giữ bụi bộ lông hôi !
Ô, cánh cửa nào hé mở
Kéo kẹt bản lề khô !

Cầu cho ta thấy một lần - chỉ một lần thôi -
Thâm ý của Thiên Liêng
Và giới hạn của riêng ta trong vùng thâm ý đó.

Đừng loạn tâm, đừng loạn tâm !
Cuối chặng hành trình quay đảo nhất,
Cả thầy sẽ an nhiên
Trong trật tự hằng hằng của vũ trụ.

A ! Loài người thăng tiến được bao xa ?

Trời đất phồng lên cơn gió dữ
Thổi trận mưa rơm, Cõi Tạm mù.

Ta kể thêm về những biến thiên :
Thời khí, mùa màng, lễ sống chết...
Tiêu tiết làm ta quay mặt quên
Chủ đề bao quát cả Vô Biên.

Ngọn cỏ cần chăng danh phận cỏ ?
Gió thuần túy gió vốn vô thanh.

Lẽ nào ta bận tâm ngày tháng
Nói khác đi điều đã quá xưa ?
Lẽ nào ta bận tâm ngày tháng
Kiếm hoài công cái có nơi ta ?

Thật ra ta có kể gì đâu.
Cuối cùng vẫn là im lặng,
Im lặng trùm phủ diễn mọi điều.

*Có một gã du hành muôn nơi muôn năm trở về kể chuyện.
Ý chừng kể để Hư Không nghe.
8-1972*

Góa Phụ

Con chim nhào chết khô trên cửa
Cửa đóng tự ngàn năm bật âm
N như đạo bùa thiêng yểm cổ mộ
Sao người khai giải chưa về thăm ?

Em chạy tìm anh ngoài cõi gió
Lửa oan khóc giỡn cười ghê hồn
Tiếng kêu đá lở long thiên cổ
Cát loạn muôn trùng xóa dấu chôn

Em độc thoại lời kinh ánh xanh
Trăng lu khuya mỗi nén nhang tàn
Chó tru thăm thẳm ngày thiên địa
Mái ngói nghiêng triền trái rụng lặn

Ngọn đèn hư ảo chong linh vị
Tháp trắng thời gian mái tóc em
Tim đập duỗi ngoài thân nổi lạnh
Hồn xa con đóm lạc sâu đêm

Cỏ cây sống chết há ta thán
Em khóc hoài chi lẽ diệt sinh
Thằng như con ngựa già vô dụng
Chủ bỏ ngoài trăng đứng một mình

Chiều Trên Phá Tam Giang

*Phá Tam Giang ngày rày đã cạn
Ca Dao*

1.

Chiếc trực thăng bay là mặt nước
Như cơn mộng nhanh
Phá Tam Giang, phá Tam Giang
Bờ bãi hỗn mang, dòng bát ngát
Cát hôn mê, nước miệt mài trôi
Ngó xuống cảm thương người lỡ bước
Trời nước mông mênh, thân nhỏ nhoi
Phá Tam Giang, phá Tam Giang
Nhớ câu ca dao sâu vạn cổ
Chiều dòn tan, nắng động nứt ran ran
Trời thơm nước, thơm cây, thơm xác rạ
Thơm cả thiết tha đời
Rào rào trận gió nhám mặt mũi
Rào rào trận buồn ngậy chân tay.

Ta ngó thấy ghe thuyền quần tụ
Tùng đoàn như trẻ nhỏ ghê ma
Ta ngó thấy thùy dương gãy rũ
Tùng cây như nổi bất an già
Ta ngó thấy rào chà cảng nước
Tùng hàng như nỗ lực lao đao
Ta ngó thấy nhà cửa tróc nóc
Tùng ngôi như mặt đất đang gào
Vì sao người tới đây ?
Hỡi gã cộng quân sốt rét, đói,
Xích lờn nguyên sinh Bắc tử Nam
Vì sao ta tới đây ?
Lòng xót xa, thân xác mỗi mòn
Dưới mắt người làm tên lính Ngụy
Vị dầu người bắn rụng ta
Như tiếng hét
Xé hư không bật im
Chuyện cũng thành vô ích

Ví dầu người gục
Vi bom đạn bất dung
Thi thể chẳng ai thâu
Nào có chi đáng kể
Nghĩ cho cùng, nghĩ cho cùng
Ví dầu các việc người làm, các việc ta làm
Có cùng gom góp lại
Mặt đất này đổi khác được bao nhiêu ?
Người há chẳng thấy sao
Phá Tam Giang, phá Tam Giang ngày rày đâu đã cạn .
Ta phá lên cười, ta phá lên cười
Khi tưởng tượng người cùng ta gặp gỡ
Ôi cõi âm nào người vốn không tin
Hỏi nhau chơi thoả chút tính bông đùa:
Người cùng ta ai thật sự hy sinh
Cho tổ quốc Việt Nam - một tổ quốc...?
Các việc người làm
Ta xét thấy chẳng ra chi
Nên người hăng điên, còn ta ảm đạm
Khi cùng làm những việc như nhau
Ta tự hỏi vì sao
(Còn người, có bao giờ người tự hỏi ?)
Và tự trả lời
(Có bao giờ người tự trả lời ?)
Chúng ta khác nào cánh quạt phi cơ
Phải quạt, phải quạt
Chỉ vì nó phải quạt
Ta thương ta yếu hèn
Ta thương người khờ khạo
Nên cả hai cùng cam phận quay cuồng
Nên cả hai cùng mắc lường Lịch sử
Cùng mê say một con đĩ thập thành

Chiều trên phá Tam Giang rộn ràng tiếng chiến trận
Chiều trên phá Tam Giang im lìm âm cảm thông

2.

Chiều trên phá Tam Giang
Anh sức nhớ em
Nhớ bất tận.

Giờ này thương xá sắp đóng cửa.
Người lao công quét dọn hành lang.
Những tủ kính tối om.
Giờ này thành phố chợt bùng lên

Đề rồi tắt nghỉ sớm.
(Sài Gòn nói rộng giờ giới nghiêm.
Sài Gòn không còn buổi tối nữa.)
Giờ này có thể trời đang nắng.
Em rời thư viện đi rong chơi
Dưới đôi vòm cây ủ yên tĩnh
Viên dòng trời ngọc thạch len trôi.

Nghĩ tới ngày thi tương lai thúc hối,
Căn phòng cao ốc vàng vố ánh đèn,
Quyển sách mở sâu đêm.
Nghĩ tới người mẹ đăm chiêu, đưa em quái qui.
Nghĩ tới đủ thứ chuyện tầm thường
Mà cô gái nào cũng nghĩ tới.
Rồi nghĩ tới anh, nghĩ tới anh
Một cách tự nhiên và khốn khổ.
Giờ này có thể trời đang mưa.
Em đi nép hàng hiên suốt suốt,
Nhìn bong bóng nước chạy trên hè
Như những đóa hoa nở gấp rút.
Rồi có thể em vào một quán nước quen
Nơi chúng ta thường hẹn gặp,
Buông tâm trí bập bênh trên những đợt lao xao
Giữa những đám ghé bàn quạnh quẽ.

Nghĩ tới anh, nghĩ tới anh,
Cơn nghĩ tới không sao cầm giữ nổi
Như dòng lệ nào bất giác rơi tuôn.
Nghĩ tới, nghĩ tới một điều hệ trọng vô cùng
Của chiến tranh mà em không biết rõ.
Nghĩ tới, nghĩ tới một điều hệ trọng vô cùng
Một điều em sợ phải nghĩ tới.
Giờ này thành phố chợt bùng lên.

Chiều trên phá Tam Giang
Anh sức nhớ em
Nhớ bất tận.

Anh yêu em, yêu nuôi tuổi hai mươi
Rực chiếu bao nhiêu giấc mộng đua đòi
Như những mặt trời con thật dễ thương
Sẽ rơi rụng dọc đường lên dốc tuổi,
Mỗi sáng trưa chiều tối đêm khuya.
Anh yêu em, yêu nuôi tuổi hai mươi,
Coi chuyện đó như lần đi tuyết tích
Trong nước trời lãng đãng nghìn trùng,

Không nghe thấy cả tiếng mình độc thoại.
Anh yêu, yêu nuôi tuổi hai mươi,
Thấy trong lòng đời nở thật lẻ loi
Một cành mai nhị độ.
Thấy tình yêu như vận hội tàn đời
Để xé mình khỏi ác mộng
Mà người đàn ông mê tưởng suốt thanh xuân.

Ôi tình yêu, bằng chứng huy hoàng của thất bại !

3.

Chiều trên phá Tam Giang
Mây nhìn con nước xiết
Cháy băng bờ bãi ngổn ngang câm
Nghĩ tới, nghĩ tới những công trình mây có thể hoàn thành
Mà rồi mây bỏ dở
Nghĩ tới kiếp người đang lỡ độ đường
Trên mịt mù nghi hoặc
Nghĩ tới thanh xuân mất tích tự đời nào
Còn lưu hậu chua cay hoài vọng
Nghĩ tới khu vườn ẩn cư cỏ cây khuất lấp
Căn nhà ma ám chầy ngày gió thổi miên man
Đụt tuổi già bình an vô sự
Như lau lách bồm sòm trên mặt sông nhẵn
Cùng cái chết
Cái chết lâu như nổi héo hon dần
Làm chính mình bực bội

Gió muôn ngàn năm thổi lẽ tuần hoàn
Cho cỏ cây thay đời đổi kiếp
Và mây kinh sợ nghe nhắc điều vượt sức bình sinh
Bởi mây không đủ dạn dày trình diễn tới lui con thất chí
Như gã hề cuồng mưu sinh giữa chốn đông người
Vớ từng ấy tấn tuồng bản tiện
Rút ra từ lịch sử u mê
Gió thổi thêm đi, gió thổi thêm đi
Cho cây cỏ mau chết, mau hồi sinh
Mây mặc kệ

Chiều trên phá Tam Giang
Có gã hề cuồng buông tiếng cười lạnh rợn
Khiến bày ác thú mà lịch sử sanh cầm cũng chơi hãi hùng
Dớn dác ngó.

Trường Sa Hành

*Toujours il y eut cette clameur
toujours il y eut cette fureur...*
Saint John Perse

Trường Sa ! Trường Sa ! Đảo chuênh choáng
Thăm thẳm sâu vầy trắng bốn bề
Lính thú mười người lạ sóng nước,
Đêm nằm còn tưởng đảo trôi đi

Mùa Đông Bắc, gió miên man thổi
Khiến cả lòng ta cũng rách tưa
Ta hỏi han hề Hiu Quạnh Lớn
Mà Hiu Quạnh Lớn vẫn làm ngờ

Đảo hoang, vắng cả hồn ma qui
Thảo mộc thời nguyên thủy lạ tên
Mỗi ngày mỗi đắp xanh rờn lạnh
Lên xác thân người mãi đứng yên

Bốn trăm hải lý nhớ không tới
Ta khóc cười như tự bạo hành
Đập giập, vác khòm lưng nhẵn nhục
Đường thân thể lở, cố đi nhanh

Sóng thiên cổ khóc, biển tang chế
Hữu hạn nào không tử nhỏ nhoi ?
Tiếc ta chẳng được bao nhiêu lệ
Nên tưởng trùng dương khóc trắng trời

Mùa gió xoay chiều, gió khốc liệt
Bãi Đông lở mát, bãi Tây bồi
Đám cây bật gốc chờ tan xác
Có hỏi ra đời chẳng chọn nơi ?

Trong làn nước vịnh xanh lơ mộng
Những cụm rong óng ả bập bênh
Như những tầng buồn lay động mãi
Dưới hồn ta tịch mịch long lanh

Mặt trời chiều rã rung rung biển
Vàng khói chim đen thảng thốt quần
Kinh động đất trời như cháy đảo ...
Ta nghe chùng phồng khắp châu thân

Ta ngồi bên đống lửa man rợ

Hong tóc râu, chờ chín miếng môi
Nghe cây dừa ngắt gió trùng điệp
Suốt kiếp đau dài nỗi tả toi

Chú em hãy hát, hát thật lớn
Những điệu vui, bất kể điệu nào
Cho âm bữa cơm chiều viễn xứ
Cho mái đầu ta chớ cúi sâu

Ai hét trong lòng ta mỗi lúc
Như người bị bức tử canh khuya
Xé toang từng mảng đời tê điếng
Mà gửi cùng mây, đổ thảm thê

Ta nói với từng tinh tú một
Hằng đêm tất cả chuyện trong lòng
Bãi lặn tinh thức âm u sáng
Ta thấy đầu ta cũng sáng trung

Đất liền, ta gọi, nghe ta không ?
Đập hoảng vô biên, tín hiệu trùng
Mở, mở giùm ta khoảng cách đặc
Con chim động giấc gào cô đơn

Ngày. Ngày trắng chói chang như giữa
Ánh sáng vang lừng điệu múa điên
Mái tóc sâu nung từng sợi đỏ
Kêu giòn như tiếng nứt hoa niên

Ôi ! Lũ cây gậy ven bãi sụp
Rễ bung còn gượng cuộc tồn sinh
Gắng tươi cho đến ngày trôi ngã
Hay đến ngày bờ tái tạo xanh

Sa hô mọc tua thêm cành nhánh
Những nỗi niềm kia cũng mãn khai
Thời gian kết đá mốc u tịch
Ta lấy làm bia tường niệm Người.
3 -1974

Vườn Hạ
nhớ Cao Hồng Hạnh

Mai kia một nọ, anh về chơi
Vườn ủ đêm dư, nắng mặt trời
Thơ ấu, đây đi, mừng dụi mắt

Cùng anh chạy nhảy tiếp thời vui

Ăn trái chín cây mùa hạ trước
Thấy nhành ớt động bóng chim quen
Hỏi em, em lấy chồng xa xứ
Hỏi bạn, bạn lia quê bật tin

Thời gian đứt quãng dài vô định
Như sợi dây điều băng mắt tăm
Lòng anh thẳng thốt, sông chao sóng
Kỷ niệm buông tay rú ngất chìm

Ai ngắt giùm anh cây cỏ sướt
Làm đôi gà đá, đá ăn cười
Mùa hè đi khuất kê không lại
Bĩa mía điều tàn gốc cháy thui

Trời cao mới mắt, chòm mây bạc
Thăm thẳm trưa, thời gian chết xanh
Ngoài quãng chói chang hư ảo mùa
Dường như ai gọi ầu danh anh

Hàng cây đứng bóng ôm tròn gốc
Đất ẩm vương hương, cỏ trở màu
Ai cúi soi gương rong khóa mặt
Thấy hồn mùa cũ đọng xanh xao

Còn đợi cây mưa lớn bắt thần
Ấu thơ, mừng nhá, chạy la rân
Đá bong bóng nước, cơn vui vỡ
Mưa tạnh, ngồi nghe tuổi hạ tàn

Ve kêu như biển lằng lằng dậy
Xô giạt hồn anh mộng chập chờn
Ngủ chín giấc chiều trên xác lá
Tàn mặng âu yếm đắp thân đơn

Mênh mang lưu thủy trường trăng lạnh
Cơn gió tung tăng giỡn bóng mình
Mương nước rì rào sao sáng thờ
Đài hoa sương nạm hạt lân tinh

Đây rồi, chú dế giang hồ ấy
Vẫn hát say sưa dưới cỏ buồn
Nghe tiếng chân người, chợt nín lặng...
Cô tịch bung ồn như máu tuôn

Thấp thoáng ánh đèn rây dưới lá
Đàn ai lên cổ khúc hoài lang
Tình ơi, ta hát thầm theo nhạc
Lời nhớ, lời quên, dạ xốn xang

Đêm lịm chầy khuya, trăng nhợt sương
Liều đi đâu tóc xõa canh trường ?
Con chim lạc bạn kêu trời rộng
Hồn chết trôi miền dạ lý hương

Nằm đây phủ sáng hăng sa sao
Nghe thủy triều lui bậc bậc sâu
Nghe tiếng mõ chùa khô khốc khóc
U minh ngày tháng, bóng lao đao

Cát bụi đã đành thân tấm mẫn
Thì danh với phận kẻ mà chi
Cảm thương con cá thia thia bại
Có sót huy hoàng cũng xếp vi

Cọc xu thủy hết ra ngoài mức
Đồng cái thua buồn cũng liệng sông
Tím hận một đôi tay cứng vụng
Chơi cầu âu cả cái tâm nông

Em có tìm không mùa hạ trước ?
Chiếc vành xưa đánh lạc về đâu ?
Đám tranh thưở ấy cao là vậy
Vành lạc, chân không, ngại bước vào...

Cây cối càng sung vết chặt lồi
Chờ nhau cho đáng kiếp chờ thôi
Tuổi già gom lại bao thương tưởng
Như cuối vườn chiều mót củi rơi

Em Nhỏ, Làm Chi Chim Biển Bắc

Em nhỏ, làm chi chim biển bắc
Đề anh làm mãi bãi Đông mù
Cửa thần phù dựng trường sơn sóng
Mỗi ngọn xô chìm một ước mơ

Ôi những con đường đến tự đâu
Một lần gặp gỡ ngã tư nào

Rồi trong vô tận chia lìa miết
Có cuốn theo mình bụi của nhau ?

Biệt xứ ra đi, trời bắt tội
Dài tơ tưởng rụng tóc mai xanh
Trôi mòn vóc đá, tào khê thức
Nhướng mỗi ngàn sao đáy lặng thình

Còn anh hệ lụy chẳng trăm rỗi
Cam phận cây rừng tối đậm rêu
Nấm tua tầng tầng thân mục tới
Như mùa hoa trôi tuổi già xiêu

Em đẩy làm chi cửa ngõ nề
Bản lẻ khô kẻo kẹt hôn mê
Nhện giăng tơ mốc nhà hoang lạnh
Tiếng gọi rền vang gỗ đá ê

Đụng dậy hồn oan dĩ vãng nào
Con chim thân thoát mắt khoen sâu
Giật mình như đã ngàn năm ngủ
Giữ bụi lông, cát khản tiếng gào

Có nhớ không em rừng bóng lạnh
Gốc cây ngồi giọt nắng sao thừa
Gió ru mê mệt trưa tàn tạ
Hạnh phúc đùa xa tiếng thực hư

Khép mắt cho hồn bay điệu vợi
Mà yêu đến khóc, đến u mê
Đề khi mở mắt, ta nhìn thấy
Cả cuộc đời ta có đáng chi

Cây rách sâu thân chắt giọt lòng
Nghiep hờn trả nghĩa đất bao dung
Mùa hè cháy hực cơn cuồng nộ
Ồ, máu thơm còn ứa chẳng ngưng

Đôi lộng đưa nhau xuống cuối ngày
Thấy âu sâu hiện mỗi thân cây
Cỏ cao quán quít chân chim bước
Ghim xót xa đầy vạt áo bay

Làm sao đi hết những con đường ?
Gió với cây cùng khóc hợp tan
Mỗi đóa hoa trên đồng chói lọi

Cũng xui phù thế ngậm ngùi thân

Cầu hân hoan chết như mưa lũ
Nước kéo nhau đi trầy khắp miền
Còn vọng hằng hà sa số kiếp
Lai sinh trời đất cũ chưa quên

4-1974

Mùa Hạ

Ở đây địa ngục chín tầng sâu
Cả giống nòi cam lạng gục đầu
Cắn chết hàm răng, ứa máu mắt
Chung xiềng nhưng chẳng dám nhìn nhau

Bước tới, chân không đè đá sắc
Vai trần chín rạn gánh oan khiên
Nước khe, cơm độn, thân tàn rạc
Sống chẳng khôn, cầu được thác thiêng

Xứ khổ thêm chi mùa thảm khóc
Than ôi, trời đã bỏ rơi dân !
Nặng kim khí cháy, đá rạn nứt
Gió táp, rừng khô rụi, cát tràn

Sông hồ nẻ đáy, giếng vô vọng
Muông thú điên lâm lũi bỏ dân
Dân lăn lủ lượt kéo lên rú
Lùng sục đào khoai củ đã khan

Côn trùng kiệt sức lia hang ổ
Lên chết thiêu trên mặt đất hùng
Ác điều ngày đêm gào xáo xác
Cơ hồ cả thế giới lâm chung

Cây đa râu tóc già thiên cổ
Trụi lá, trơ cành, xương nám đen
Khiến lũ ma hoang hằng ần náu
Bỏ đi nhường chỗ cho chim kên

Cái chết tru rân giờ nguyệt tận
Máu bung từ mỗi lỗ chân lông
Mọi người nghe chính mình kêu rú
Liệu sáng mai còn ai nữa không ?

Đám chủ mới y trang xúng xính
Súng nghênh ngang, tiếng hét phàm phu
Xua trăm họ sá chi thân mạng
Lăn đạ cầu ra khỏi lối xưa

Như tên phù thủy già điên loạn
Lịch sử lên cơn dữ bất thường
Treo ngược con đen trên lửa đỏ
Quật mò thánh để phi tang xương

Có gã hề cuồng ra giữa chợ
Hát ngao những đoạn sấm truyền xưa
Bao giờ trời nổi cơn nồm lớn
Minh chúa giọng truyền ra cổ đô

Người mẹ trẻ buồn đôi mắt trũng
Thân gầy nhom, tóc cháy, da cần...
Địu con, một nhúm thịt nhăn nhúm,
Ra ruộng khô tìm mót cái ăn

Làng mạc giờ đây đã trống trơn
Con dê, con chó cũng không còn
Người đi bỏ xác nơi bờ bụi
Miếu sặt, thần hoàng rũ héo hon

Ta khóc lẻ loi, cười một mình
Thu hình ân náu dưới tâm linh
Mắt chong kính hải đêm hư sử
Thân lửa lò đau cháy khổ hình

Gỗ lấy đầu mình như gỗ cửa
Liên hồi kêu cứu giữa đêm khuya
Đầu ta như chiếc đầu lâu cổ
Tiếng rỗng không khô khóc nảo nề

Ta thương vô kể mầm cây lụi
Con suối trinh nguyên chết cạn lòng
Thương bậc hiền nhân về động đá
Quyên sinh. Từ đó, hạc bay không...

Còn ở đâu miền xanh bóng cây
Để ta đến đó ngồi trưa nay
Dường như hơi mát trong vòm lá
Có chất men làm ta thoảng say

Còn ở đâu làn nước giếng khơi

Để ta đến uống một hơi dài
Thỏa cơn khát nhỏ như điên dại...
Nước giếng quê nhà mát ngọt thay !

Ở đâu còn ngọn suối thần tiên
Đã chảy đi từ tuổi dịu hiền
Dàn khúc trường ca xanh bất tận
Còn nghe vang vọng cuối trời quên

Ở đâu còn bóng chim huyền diệu
Hót gọi tiên nhân ta tái sinh
Hót gọi vô vàn mơ ước cũ
Bay lên trời lớn, độ mộng mênh

Ở đâu còn cụm mây hư ảo
Bay tự ngàn năm trắng cổ thi
Tượng tượng ta gom vào hiện kiếp
Trọn luân hồi ấy, một lần đi

Ở đâu còn trận gió thênh thang
Thổi mới trần gian mùa rộn ràng
Tiếng biển lời rừng nao nức giục
Ta về cho kịp độ xuân sang

Mùa hè, em bới tóc lên cao
Môi ứng son và má chớm đào
Ngày nghỉ về vườn thăm họ ngoại
Lòng như con sáo trong ca dao

Trời cảm thạch ngời, bông mía trắng
Ngoài đồng dậy thiếng trẻ thơ reo
Con chuồn chuồn đó thông dong quá
Mùa hết, còn bay dỗi dỗi theo...

Em mặc bà ba ra bến nước
Đưa tay khóa nhẹ nhớ thương nào
Đến nay, lòng ấy còn xao động
Mùa trái cây nào hái tặng nhau

Đỏ mắt đăm đăm, ngày lại ngày
Bao giờ mây sẽ chuyển về đây ?
Bao giờ trời sẽ mưa như xối
Hạnh phúc chan hòa lên cỏ cây ?

Bao giờ, cho đến bao giờ nữa
Em gánh vui về hạp chợ đông

Lòng ngát như hoa còn kịp buổi
Áo chưa người giữ để xin buông ?

Mưa ôm choàng đất khóc thương mong
Mưa báo tin vui chạy khắp đồng
Mưa đuổi bắt gào reo hơn hờ
Mưa mừng trẩy hội nước trăm sông...

Ông lão mù lòa ra trước hiên
Nghe mưa cũng ngược mắt nhìn lên
Má nhận bỗng sáng hai hàng lệ
Ông hiểu ra rồi lẽ biến thiên

Ta nghe cánh cửa lâu đời sập
Những xích xiềng han rỉ bức tung
Sấm động như một trời u uất vỡ
Muôn nghìn năm thế giới còn rung

Tất cả rồi đây sẽ đổi thay
Đổi thay từ quặng mỏ, mầm cây
Đổi thay cả mặt người tắm tối
Những bớt chàm xưa được xoá trôi

Ta nhặt từng trang sách rách toang
Đưa ngu đã xé vớt ra đường
Ta gom từng hạt cây luân lạc
Mong mỗi gậy lên một địa đàng

Đi nào, chú bé của ta ơi
Đem tấm lòng trang trải với đời
Yêu cả con sâu cùng cái kiến
Thả hồn vào cỏ lá bung phơi

Bao giờ ta trở về dương thế
Sống đáng vinh danh lại kiếp người
Để thấy đường đi muôn lối rộng
Dập dìu những chèo áo reo vui ?

Quê ta đâu cũng là sông nước
Phơi phới triều lên bát ngát bờ
Cuốn tiếng đàn khuya trên bến bắc
Trải tình về lại lạch nguồn xưa

Biển khơi mở cửa như đêm tối
Cung hiến bao nhiêu mộng dị thường
Cho thấy cuộc đời sinh động mãi

Lòng người rộng ngợp mấy không gian

Đêm ta để cửa chong đèn đợi
Người khách xa nào sẽ đến đây ?
Ta đợi vì nghe ngoài ngõ trúc
Có con chim khách kêu chiều nay

Đêm bạc hà thom nghe cổ tích
Muôn sao trẻ nhỏ đùa rì rào
Trong vườn, cây cỏ đường linh hiển
Đã hiện thành người đi dưới sao

Dễ cho ta giấc ngủ bình yên
Đêm tựa bàn tay rất đổi hiền
Kéo tấm chăn thêu màu sắc sỡ
Đắp lên ta tuổi cũ hồn nhiên

Nhà ta biết có còn nguyên vẹn ?
tái hợp nào không nhuộm ngậm ngùi
Người chết cũng xin tề tựu đủ
Tình dù u hiển chẳng đang nguôi

Nhóm lên bếp lửa đêm trừ tịch
Hát với nhau vài điệu hát vui
Nâng chén uống mừng ta sống sót
Chợt nghe nông lệ tự đâu rơi

Hy vọng lên từ đất dịu hòa
Con chim bay kiếm lại trời xa
Em về vườn cũ thăm cây trái
Gặp tuổi lung chùng khóc dưới hoa

Lòng ta nay vẫn lòng ta trước
Vẫn chảy về con nước thuở nào
Sợi tóc mai kia dù có rụng
Ba sinh còn để nhớ cho nhau

Đất trời không có chi còn mất
Ta bước ra thân đón tuổi già
Trước mắt ta còn trăm thứ việc
Sửa nhà, chăm sóc lại vườn hoa...

Những ai hôm trước từng gây tội
Hãy lắng tâm tha lấy lỗi mình
Tự tại, thời gian chôn chính nó
Đời lên lại mãi tựa bình minh

Sẽ lo chẳng những cho người sống
Lo cả cho người khuất mặt kia
Quen lạ bạn thù chung giấc ngủ
Chung lời thương tiếc khóc trên bia...

Con ta giờ đã làm cha mẹ
Lớp lớp truyền lưu máu một dòng
Không cạn nguồn tình thiên bảm ấy
Đời đời nhân loại sống như sông

Nghe này ba tiếng gõ sân khấu
Màn mở, người tham dự đứng lên...
Thế giới, hãy còn thơ trẻ nhé
Bắt đầu câu chuyện lớn thần tiên
Nghệ Tĩnh 1979

Tàu Đêm

Tàu đi. Lúc đó , đêm vừa mới
Lúc đó, sao trời đã ngủ mê
Tàu rú . Sao ơi , hãy thức dậy
Long lanh muôn mắt tiễn tàu đi
Thức dậy , những ai còn sống đó
Nhìn ra nhớ lấy phút giây này
Tàu đi như một cơn giông lửa
Cuồn cuộn sao từ ống khói bay
Cảnh vật mơ hồ trong bóng đêm
Dàn ra một ảo tượng im lìm
Ủ ê những ngọn đèn thừa thớt
Sáng ít làm đêm tối tối thêm
Bên cảng nhà kho những dạng cây ...
Chưa quen mà đã già từ ngay
Dấu sao cũng một lần tan hợp
Chớ tiếc nhau vài cái vẫy tay
Toa nệm lúc nhúc hồn oan khóc
Đèn bão mờ soi chẳng rõ ai
Ta gọi rụng rời ta thất lạc
Ta còn chẳng đủ nữa ta đây
Người bạn đường kia chắc không ngủ
Thành tàu sao chẳng võ mà ca ?
Mai này xô giạt về đâu nữa ?
Đất lạ ơi , đừng hát hủi ta
Đất lạ , người ta sống thế nào ?
Trong rừng có ánh những trăng sao ?

Có buồn bã lúc mùa trăng trở
Có xót thương người qua biển dâu ?
Tàu đi như một cơn điên đảo
Sắt thép kinh hoàng va đập nhau
Ta tưởng chừng nghe thời đại động
Xô đi âm ỉ một cơn đau
Ngồi đây giữa những phân cùn bụi
Trong chuyển đời xung sát bạo tàn
Ta trở thành than , thành súc vật
Tiếng người e cũng đã quên ngang
Ta nghe rêm nhói thân tàn rạc
Các thối xương lia đụng chối nhau
Nghe cả hồn ta bị cán nghiền
Trên đường lịch sử sắt tuôn mau
Dường như ta chợt khóc đau đớn
Lệ nóng cường toan cháy ruột gan
Lệ chảy không ra ngoài khoé mắt
Nghẹn ngào đến cả tiếng than van
Giá ta có được một hơi thuốc
Dầu chỉ là hơi thuốc mốc thối
Để phả cho hồn ấm tỉnh lại
Để nghe còn sự sống trên môi
Ta nhớ dăm ba hình ảnh cũ
Lờ mờ như nhớ lại tiền thân
Đời ta khi trước vui vầy thế
Bỗng thâm thương nghìn nỗi ngói tan
Đem thân làm gã tù lưu xứ
Xí xóa đời ta với đất trời
Ngàn dặm lia tan tình cố cựu
Bàng hoàng thân thể cụm mây trôi
Đã mấy năm nay quần quai đói
Thèm ăn như đứa trẻ con nghèo
Mẹ ơi, con nhớ thời thơ dại
Nhớ miếng ăn mà mẹ chắt chiu
Liệu còn một bữa cơm đầm ấm
Bên ánh đèn đoàn tụ vợ con
Chia xẻ chút tình cay mặn cũ
Miếng không ngon cũng lấy làm ngon
Tàu đi khoan xoáy sâu đêm thép
Tiếng nghiền ghê người thác lửa sa
Lịch sử dường như rất vội vã
Tàu không đổ lại các ga qua
Ôi những nhà ga rất cổ xưa
Dường như ta đã thấy bao giờ
Đến nay, người giữ ga còn đứng
Đèn bão đong đưa chút sáng mờ

Tàu qua những ruộng đồng châu thổ
Hiu hắt làng xa mấy chòm đèn
Đêm ở nơi đây buồn lặng lặng
Cái buồn trải nặng mặt bằng đen
Hỡi cô con gái trắng mười bốn
Đêm có nằm mơ những hội xuân
Đời có chằng lằn cam dối mẹ
Nhớ thương nào giấu thắm vành khăn ?
Có lúc tàu qua những chiếc cầu
Sâm sâm những nhịp động đều nhau
Dưới kia con nước còn thao thức
Bát ngát dềnh lên bãi sậy sầu
Có lúc tàu qua những thị trấn
Mà đêm đã gói lại im lìm
Tàu qua , âu cũng là thông lệ
Nên chẳng ai buồn hé cửa xem
Ôi những nỗi sầu vô dạng ấy
Gọi ta về với những đêm vui
Ở đâu đèn sáng như châu ngọc
Đường phố người chen chúc nói cười
Ở đâu mộng ảo vườn sao tụ
Yến tiệc bày trong những khóm cây
Ta rót mừng em ly rượu đỏ ...
Mà thôi, chớ nhớ nữa , lòng ơi
Mà thôi , hãy nuốt lệ còn nghẹn
Tỉnh thức , lòng ơi , nhìn tận tường
Thời đại đang đi từng mảng lớn
Rào rào những cụm khói miên man
Người bạn đường kia chắc vẫn thức
Mong tàu đi đến chỗ đêm tan
Có nghe lịch sử mài thê thiết
Cho sáng lên đời đã rỉ han
Tàu ơi , hãy kéo còi liên tục
Cho tiếng rền vang dậy địa cầu
Lay động những tầng mê sáng tối
Loài người , hãy thức, thức cùng nhau

Ta Về

*Tiếng biển lời rùng nao mức giục
ta về cho kịp độ xuân sang*

Ta về - một bóng trên đường lớn
Thơ chẳng ai đề vạt áo phai
Sao vẫn nghe đau mềm phé phủ ?
Mười năm, đá cũng ngậm ngùi thay

Vĩnh biệt ta-mười-năm chết dấp
Chốn rừng thiêng im tiếng nghìn thu
Mười năm, mặt xạm soi khe nước
Ta hóa thân thành vượn cổ sơ

Ta về qua những trường cùng phá
Nếp trán nhăn đùa ngọn gió may
Ta ngẩn ngơ trông trời đất cũ
Nghe tàn cát bụi thảng năm bay

Chỉ có thể. Trời câm đất nín
Đời im lim đông vầng xanh xao
Mười năm, thế giới già trông thấy
Đất bạc màu đi, đất bạc màu...

Ta về như bóng chim qua trẽ
Cho vôi vàng thêm gió cuối mùa
Ai đứng trông vời mây nước đỏ
Ngàn năm râu tóc bạc phơ phơ

Một đời được mấy điều mong ước?
Núi lở sông bồi đã lắm khi
Lịch sử ngời đi nhiều tiếng động
Mười năm, cỏ lục đã ai ghi ?

Ta về cúi mái đầu sương diêm
Nghe nặng từ tâm lượng đất trời
Cảm ơn hoa đã vì ta nở
Thế giới vui từ mỗi lẻ loi

Tưởng tượng nhà nhà đang mở cửa
Làng ta, ngựa đá đã qua sông
Người đi như cá theo con nước
Trống ngũ liên nôm nả giống mừng

Ta về như lá rơi về cội
Bếp lửa nhân quần ấm tối nay
Chút rượu hồng đây, xin rưới xuống
Giải oan cho cuộc biên dâu này

Ta khóc tạ ơn đời máu chảy
Ruột mềm như đá dưới chân ta
Mười năm chớp bể mưa nguồn đỏ
Người thức nghe buồn tận cõi xa

Ta về như hạt sương trên cỏ
Kết tụ sầu nhân thế chuyển dời
Bé bỏng cũng thì sinh, dị, diệt
Tội tình chi lắm nữa, người ơi !

Quán dốc hơi thu lùa nỗi nhớ
Mười năm, người tỏ mặt nhau đây
Nước non ngàn dặm, bèo mây hội
Đành uống lưng thối bát nước mời

Ta về như sợi tơ trời trắng
Chấp chới trôi buồn với nắng hanh
Ai gọi ai đi ngoài quăng vắng ?
Phải, ôi vàng đá nhấn quan san ?

Lời thề truyền kiếp còn mang nặng
Nên mắc tình đời cõi chẳng ra
Ta nhớ người xa ngoài nỗi nhớ
Mười năm, ta vẫn cứ là ta

Ta về như tứ thơ xiêu tán
Trong cõi hoang đường trắng lãng quên
Nhà cũ, mừng còn nguyên mái , vách,
Nhện giăng, khói ám, mối xông nên

Mọi thứ không còn ngăn nắp cũ
Nhà thương khó quá, sống thờ ơ
Giậu nghiêng, cổng đổ, thêm um cỏ
Khách cũ không còn, khách mới thưa...

Ta về khai giải bùa thiêng yểm
Thức dậy đi nào gỗ đá ơi
Hãy kể lại mười năm mộng dữ
Một lần kể lại để rồi thôi

Chiều nay ta sẽ đi thơ thần
Thăm hỏi từng cây những nỗi nhà
Hoa bưởi, hoa tầm xuân có nở ?
Mười năm, cây có nhớ người xa ?

Ta về như đứa con phung phá
Khánh kiệt đời trong cuộc biển dâu
Mười năm, con đã già như vậy
Huống mẹ cha, đèn sắp cạn dầu...

Con gặm lại đời con thất bát,

Hứa trăm điều, một chẳng làm nên
Đời qua, lớp lớp tàn hư huyễn
Hạt lệ sương thâm khóc biến thiên

Ta về như tiếng kêu đồng vọng
Rau mác lên bờ đã trở bông
Cho dầu ngàn năm, em vẫn đứng
Chờ anh như biển vẫn chờ sông

Ta gọi thời gian sau cánh cửa
Nỗi mừng ràn rụa mắt ai sâu
Ta nghe như máu ân tình chảy
Từ kiếp xưa nào tưởng lạc nhau

Ta về đâu phải đi chân đất
Khắp thế gian này để gặp em
Đau khổ riêng gì nơi gió cát...
Hè nhà, bụi chuối thức thâu đêm

Cây bưởi xưa còn nhớ trắng hoa
Đêm chưa khuya lắm, hơi trăng tà
Tình xưa như tuổi già không ngủ
Bước chạp khua từng nỗi xót xa

Ta về như giấc mơ thần bí
Tuổi nhỏ đi tìm những tối vui
Trăng sáng lưu hồn ta vết phỏng
Trọn đời, nỗi nhớ sáng không nguôi

Bé ơi, này những vui buồn cũ
Hãy sống, đương đầu với lãng quên
Con dế vẫn là con dế ấy
Hát rong bờ cỏ, giọng thân quen

Ta về như nước tào Khê chảy
Tình đầu mười năm luống nhạt mờ
Thân thích những ai giờ đã khuất?
Cõi đời nghe trống trải hơn xưa

Người chết đưa ta cùng xuống mộ
Đêm buồn, ai nữa đứng bờ ao ?
Khóc người, ta khóc ta rơi rụng
Tuổi hạc, ôi ngày một một hao

Ta về như bóng ma hồn tử
Lục lại thời gian, kiếm chính mình

Ta nhạt mà thương từng phé liệu
Như từng hài cốt sắp vô danh

Ngồi đây, nền cũ nhà hương hỏa,
Đọc lại bài thơ buổi thiếu thời
Ai đó trong hồn ta thổn thức ?
Vàng trắng còn tiếc cuộc rong chơi

Ta về như hạc vàng thương nhớ
Một thuở trần gian bay lướt qua
Ta tiếc đời ta sao hữu hạn
Đành không trải hết được lòng ta
7.1985

Thao Thức

Những tàn đước vờn bay quuyến quít
Rồi cũng lắng chìm,
Cũng tắt nguôi.
Người đi qua chùng đã đi xa.
Ôi nẻo mơ hồ, tiếng đuổi kiết ...
Chó ngủ lại.
Những chân trời thư đuổi nguôi ngoai.
Gió lờn rờn mê mõi ru hời
Trăng cô quả bấy lâu dầu dãi.
Sầu biếc rọi không gian.
Muôn trùng cát dài trôi nhẵn nhịu
Đùa lãng quên biên biệt tiếc thương
Như xiêm áo thời gian rũ bỏ ...

Ai là ai đau đau chờ ai ?
Trời đất nhớ hoa hồn huyễn mộng
Ngui ngút khuya thiên cổ dặm mù ...
Vô vọng hình hài không nhắc nổi,
Tiếng kêu cứng nghẽn cổ u tình,
Thao thức nghìn đời con mắt đỏ,
Gã nhân sư,
Hồn ngát tạnh,
Mơ âm u,
Thân kiếp nặng nề.
Người xa không trở lại.
Người xa không trở lại
Bao giờ.

Quán Vắng Vẻ

Đi đến đó, dường như ta có hẹn
Hẹn cùng ai, không nhớ rõ là ai

Đi đến đó, lòng khô như trái rỗng
Khua rụng rời nỗi đói khát trần ai

Chiều nay trời nắng gắt...
Chiều nay trời mưa dầm...

Quán vắng vẻ, ngọn đèn như nỗi đợi
Thiên thu trường dạ bóng ai về

Quán vắng vẻ, không ai người đến gặp
Ngọn đèn như nỗi đợi thiên thu

Lỗi tự mình, lỗi tự mình thôi
Đã chẳng nhớ ra ngày tháng hẹn

Tội cho người, tội bầy cho người
Cũng đến đây chờ chẳng gặp ai

Việc đời làm lẫn vậ
Hỏi mấy chẳng hơn gì
Thôi thì hãy cố nán
Cho đáng một lần đi

Chiều nay trời nắng gắt...
Chiều nay trời mưa dầm...

Quán vắng vẻ, ngọn đèn như nỗi đợi
Thiên thu

Đi Về

Khuya rồi, nước đã đầy trăng
Đi về suốt bãi sông Hằng, gặp ai ?
Lạnh trời, đâu lửa hơ tay ?
Đêm còn, cứ bãi sông này lại đi
Thấy gì chẳng, chẳng thấy gì
Nước rào, trăng rạt, ta thì mỗi mê...
Chày khuya, nước ủ trăng ê
Uổng công, bãi ấy đi về một ta...
Mãi rồi trời cũng sáng ra
Phần trăng trắng lặn, phần ta ta về

Vẫn sông, vẫn bãi bốn bề
Sang đêm, ai nữa đi về, gặp ai ?

Kẻ Vong Tình

Chôn lấp chính mình như giếng lạn
Bỏ ra đi làm kẻ khác nào
Đồng đất lạ
Sống chết không màng
Trăm năm làn gió thổi

Lánh mặt những thâm tình
Cài lại thời gian im im ngủ
Một cái hẹn vô chừng
Máu xương khắc khoải
Rừng khuya, hè tận, tiếng chim kêu

Thử tiếp tới làm than sấp ngựa
Thêm một lần mông muội ra sao
Nghe sóng chên chao biết có biển
Nghe hồn chên chao biết còn mình
Ôi đêm tối lên, xoè tay cũng chẳng thấy .

Hạ Tàn

Biển ve lặng. Cây sững sờ một lúc
Mắt người sâu vùi vợi ẩm hơi chiều
Thời tiết chuyển, chuồn chuồn bay xuống thấp
Lửa hiu hiu. Gió cố sự tràn buồn
Ô, có tiếng cành khô nào gãy đổ

Quyển sách gấp dù rằng chưa đọc trọn
Người ra đi đã tắt ngọn đèn bàn
Giao quên lãng một chiếc chìa khóa cũ
Để sau này ai đó đến đây thăm.
Giờ quyển sách đủ thời gian đọc trọn

Không muốn vậy nhưng việc đời phải vậy
Vòng ngừng quay. Kềng khựng một mùa chơi
Ta xé rút cái hôn còn nắm nuôi
Rời rời tay như thể gửi mình theo
Hồn rảo hoảnh muôn nghìn con mắt tượng

Trả em về sau cánh cửa bình yên

Thiên thu ngủ giấc vùi không muốn dậy
Tự tay anh khép kín cõi mơ nào
Còn lọt giọng đời cơn tiếng tức tươi
Như chùm hơi bực vỡ mặt đầm xanh

Anh hồi tiếc nghìn đời như nước rỏ
Từng giọt đau, mỗi giọt một đau hơn
Lòng kiêu hãnh mòn đi như đá tảng
Con chim nào đậu khắp suốt ba sinh
Như thọ phạt nổi vong tình khổ đọa

Đã hết đâu. Còn đưa bé hoang đường
Mong trở lại một trưa nào tĩnh lặng
Đứng nơi sân ném lên cửa phòng em
Hòn sỏi nhỏ của một lần định ước
Khóat gọi em bỏ ngủ lên nhà đi

Rong cuối bãi đầu ghềnh một kiếp mộng.

Người Ở Lại

Tháo giải cho nhau lời hứa cũ
Đau như cắn lấy lưỡi mình
Em ở lại, thôi thì em ở lại
Như thân cừ cắm giữa lạch đời trôi

Bỏ lỗi cho anh, bỏ lỗi cho đời
Nhớ chuyện trước, coi như từng mãi nguyện
Thương nhau hơn
Sau trước vẫn là thương

Đóa hoa quá thời ra rác rưởi
Rán lên em
Tin mưa nắng phôi pha từng nỗi nhớ
Chẳng nhìn ra như tượng gầy đầu, tay...

Ôi ngay lúc tưởng chừng quen được mặt đời
Trở trêu chưa, đời đã đổi thay
Ta tập mới ngày ngày cung cách sống
Tạm tạm thôi như áo mượn trông qua

Thành phố chòng chênh, chen chúc ngược xuôi
Đèn đỏ đèn xanh, ngã năm ngã bảy...
Biết tin ai ?
Thương em đi ngõ ngang xe cộ

Đạp lên dốc cầu cao
Ngày mấy bận
Tủi phận mình
Con rạch đen nồng như máu chết

Rất ít khi em ngẩng nhìn trời
Có phải người buồn hay ngó xuống ?
Ôi lẽ nào chung thủy với mình
Chỉ có bóng mình sao ?

Chiều tan sở, thẳng về nhà
Vi chẳng biết đi đâu...
Đời còn chỗ nào vui ?
Chân bước không qua ngưỡng ngán ngại

Những bữa cơm một mình ăn quấy quá
Thiếp lặng tiêm sinh
Tập lịch lâu ngày không gỡ tới
Thờ ơ giữ đủ cả âu sầu

Thôi, em tiếc thêm chi cái sợi dây dài
Để đến nỗi ngòi hoài bên giếng cạn
Hãy đứng lên, thử đời đổi tủ, bàn
Đừng ngó miết một nỗi buồn bất biến

Những đêm tối thời gian nhích uể oải
Trên vòng tròn vô tận chán chường kia
Đo đạc thăm thẳm
Bãi hạn kinh hoàng cơn mất ngủ

Những giữa khuya đứt giấc chiêm bao
Nằm nghe tóc rụng
Chiếu chắn bức bối tuổi lưng chừng
Những toan dặng đi ra ngoài phố lộng

Vô thủy lạc rồi, nay lạc nữa
Đành như sao rụng dưới trời sâu
Tàn đời mặt kiếp liệu con gặp ?
Dai dẳng sâu, chó sủa nguyệt lu
1988

**Những Thành Phố
Mà Ta Không Ghé Lại**

Anh cũng như em đều từng trượt lỡ, trượt lỡ
Nhưng cơ may
Thoáng vụt
Không chùng đã mở sáng cho ta
Những con đường khác hẳn
Đưa về những trạm dừng cũng khác hẳn ...
Nơi ta được chính mình
Như được bạc
Ở một nhà sông cực cao sang.
(Nhà sông đó cuối cùng phải đóng cửa.)
Và ta đứng lên sừng sững rõ ràng
Giữa trăm nghìn con mắt sừng lạng,
Đích đáng một lần trên trần gian.
Ôi những trượt lỡ thương tâm
Hoặc do mình hoặc chẳng phải do mình,
Thường khi không hiểu nổi
Như tính tình phản trắc của tương lai.

Ôi những thành phố mà ta đã băng qua
Trong một chuyến đi nào
Nhưng rồi không ghé lại.
Ôi những người tình mà ta đã yêu qua
Trên một giao lộ nào
Nhưng rồi không giữ lại.
Phải chăng định mệnh đuổi lừa ta,
Một con thú thuận tùy,
Trên cánh đồng chiều hôm sụp rất vội ?

Những thành phố mà ta không ghé lại
Biết đâu chẳng có một con đường
Mà ta bồi hồi đi suốt đời ta
Như một người tri mệnh
Chẳng tưởng vọng gì hơn.
Những thành phố mà ta không ghé lại
Biết đâu chẳng có một con người
Mà ta yêu suốt đời ta thắm thiết mãi
Như một vầng trăng rời rợi cổ thi
Nghìn năm không xế lặn.
Hắn em tin có những con người để cả đời mình miệt mài chuẩn bị
Một tình yêu,
Một tình yêu trác tuyệt
Trùm lấp thời gian,
Khuất phục vô thường,
Sau bao nhiêu là phác thảo lan man.

Em muốn lên rừng,
Muốn xuống biển ...
Vì có gì chẳng thả mình đi
Như ngọn gió một lần sóng kiếp gió
Hạnh ngộ mệnh mông ?
Sao phải tự giấu mình
Trong đám đông thường tục,
Gọi không nghe
Dẫu biết rõ chẳng thể nào hội nhập ?
Sao chẳng đứng riêng ra,
Rực chất sáng của mình
Như khối tượng lân tinh
Ngồi ngồi tiêu hủy lấy
Dẫu phải làm cái đích ném tang thương ?
Sao chẳng một lần ghé lại thành phố đã băng qua,
Ghé lại giấc mơ một đời chưa tỏ rõ ?
Sao cứ phải ngồi già trên thêm cửa tiếc thương,
Chờ tới đến với ngọn đèn thấp sẵn ?

Và chuyến tàu đó vẫn băng qua thành phố đó
Thường trực chờ theo em, một hành khách vô hình
Thờ thần từ ô cửa nhìn ra ...
Anh yêu em bóng nhỏ đường dài
Đi lại thời con gái xa xôi,
Cỏ hoa bối rối,
Rừng tóc biếc chiêm bao
Ngan ngát hương đêm
Hay hương của những gì còn bay tản trong đời
Để rồi sẽ mất hẳn.
Anh yêu em vàng trán hắt hiu
Gợn mơ hồ nét tuổi
Như trang sách vỡ vàng nào
Khuya khoắt thức,
Hiển lộ những lần vấp ngã,
Tan nát mọi nâng niu.
Anh đau đớn như chính mình vấp ngã.

Ồ, sao chẳng là người cũ của nhau
Gặp từ trước, tránh lỗi làm phụ rẫy ?
Hãy yêu nhau trọn vẹn một lần một,
Đền bù nhau cho kịp trước ngày mai.
Hãy yêu nhau trọn vẹn một lần một,
Bám víu từng khoảnh khắc còn bên nhau.
Ôi hạt mưa sa ngoài bãi cháy,
Một lần thôi cũng tiếng là mưa.
Việc đời thường khi bất xứng ý ...

Vinh quang cho người chọn được định mệnh mình,
Dù với giá nào cũng khứng trả.
Anh muốn viết một bài thơ mới cho em
Trên trang giấy đã ố vàng quên lãng.
Anh muốn ngắt một cành hoa lạ cho em
Trên cuộc đất đã phơi trần hạn hán.

Mai ta đi rồi.
Mai ta đi rồi,
Họa chẳng còn một ít tàn tro
Từ bếp lửa qua đêm ngoài quăng trống.
Gió thổi bay tan
Trong một khoảng luyến thương
Nghe chùng cũng ngăn ngủi.
Ôi những thành phố mà ta chỉ băng qua
Mãi còn mơ ước ghé.

Nỗi Đợi

Con chim bói cá trong tàn tối
Soi vịnh hăng xanh rợn mặt hồ
Hư ảnh lờn rờn tụ tán tụ
Hoài công không định nổi chân như

Trái đất thì buồn như xác rỗng
Ta thì như gió, tuyết bơ vơ,
Trăm năm, cửa khép hờ mưa nắng...
Mãi chẳng ai về qua gọi cho.

Ta đợi nghe chùng thiên cổ mỗi
Hàng hàng thân trụ đứng hư hao
Hoàng hôn, thần thánh bung mặt khóc
Ta chẳng buồn thăm hỏi tại sao

Ôi đá địa đầu vẫn vụn mộng
Ai xưa qua yếm lại tình sầu
Thời gian rũ trắng xương làm nhớ
Gió cát không nguôi khóc dải dầu

Chuyện trần thế nghe như thất thiệt
Kẻ sống còn, tóc dựng kính hoàng
Vương tử, sao đời đến đổi vật ?
Đất ta, ta giẫm mà ghê chân

Thánh đế băng hà, thái miếu sập
Trăng tà soi tịch lặng trường thành

Mùa đông sắt thép rét như phòng
Quân rã, còn ai điếm trống canh ?

Kẻ mới tới bày tòa giữa chợ
Giải người ra, sỉ mạ ba đời
Cho đeo băng, dong đi khắp phố
Bắn bỏ bên đường, cảm nhận thây

Chĩa súng đuổi người ra khỏi đất
Đày đi biên biệt miệt thiên thu
Đuổi cả người chết ra khỏi mộ
Cày nghĩa trang, trả vói thâm thù

Quan lại sánh tày bão châu châu
Áp xuống đồng, nghiêng ngầu của dân...
Nhơn nháo chẳng cần che lấy mặt
Mấy đời mới gặp dịp lên quan

Những năm đó, làng ta đói kém
Lúa gặt về, nhà nước trưng thâu
Dân cùng ăn đến cả nhau đê
Bán tình thâm mà mua gạo châu

Con tố cha cầu được cất nhắc
Cháu giết bà cướp nửa chỉ vàng
Thiên hạ cùng xanh mặt, trắng mắt
Nhớ nhác dòm quanh, lén cả than...

Kẻ như mặt trời chẳng mọc nữa
Thôi thì sống chết khác gì nhau
Bạo chúa, ta người cùng diệt vậy !
Nhiều nhà đóng chặt cửa mài dao

Trăm họ lần lượt bỏ xứ trốn
Biển thì hung hãn, thuyền mong manh
Ta nghe kể lại: xác lên bãi
Năm dài dài như lúc chiến tranh

Đuốc tàn cháy xuống tay cầm đuốc
Phượng, phượng hề, sao chẳng về đi ?
Có quận mai già toi tả rụng
Đời nghe quanh quạnh, gió suy vi

Ngửa mặt khóc cười ba tiếng lớn
Giận thân sao đã khứng ra đời
Bỏ đi, khinh bạc nghiêng trời đất

Gập đá bên đường, cúi hồ người

Quán mộng, dăm ba người khách lạ
Bên đèn ngờ ngợ nỗi buồn quen
Xưa nào hẳn cũng từng xum họp...
Chuyện dở dang thành tiếp dẫn duyên

Chia tay chẳng hẹn, chẳng cần hẹn...
Voi nhớ xa xăm nghĩa địa nhà
Một sáng ta về qua bãi sục
Thấy tàn tro vắng biết là ta

Hỏi ai, ai có là tri kỷ ?
Ai có buồn chớp bể mưa nguồn ?
Ta khóc, chẳng qua là khóc lại
Lệ nào, ôi chẳng của tiền nhân ?

Cát bụi, sao quên mình cát bụi
Đành hanh nhau tàn khốc máu xương
Mấy mươi năm chiến tranh, tù rạc
Cười rộ vô thường một tiếng sông

Đời động. Đồng rừng râm tiếng mõ
Ai người rao giảng điển long hoa ?
Láng giềng bị bắt lúc trời tối
Lật bạt rồi cũng đến lượt ta...

Hỡi ôi, hiền sĩ lạc ma trận
Tám hướng không tìm thấy cửa sinh
Hồn thời gian phơ phát lưới nhện...
Ta đào hư địa mà chôn danh

Thân đại, áo chằm, chỗ gió thốc
Thương mình thôi cũng thể thương vay
Nhận tàn thuốc cũ se thành điệu
Gẫm lại đời ta chút khói cay

Thảo hoa trường tại bể thiếu thất
Thầm thầm vách lõm bóng ngòi yên
Giữa khuya có tiếng chim ai oán
Tạt hỏi thăm thần trí bỏ quên

Ta đợi mơ hồ như chẳng đợi
Rừng vô minh chợt thức canh gà
Con đường đuổi sáng như dao bén
Rọc điếng hồn đêm chẳng kịp la

Đợi đến bao giờ còn đợi được
Đời vui bát ngát mưa đèn cây
Ta ra sông cái giặt lều mũ
Rủ bác chài xưa một bữa say

Đợi đến bao giờ không đợi được
Lửa tàn, khuya lụn, chuyện như xong
Đi rồi, để lại lòng thương tưởng...
Đá bạc rên tan nước mắt hồng
Sàigon 1988
Saint Paul 1994

Thức Giấc Trong Biệt Giam

Nếu như người ngủ chẳng giạt mình
Vì những hồi còi tàu rúc róng rả
Ngoài bên cảng gần đây,
Giấc mơ hẳn sẽ còn tiếp diễn...

Ta mở mắt định thần.
Phòng biệt giam tối mốc thấp hẹp.
(Ta ở đây. Hơn bảy tháng rồi)
Cánh cửa sắt nặng nề sừng sững
Sáu diện tích xi măng khuôn ép hãm đê.
Ngọn điện yếu đỏ tim ngày đêm mơn sức
Quầng ám bầy thiêu thân.
Lỗ thông hơi trở sâu hút u u
Mùi hôi ẩm lẩn quẩn sánh ngộp.
Ta lắng nghe,
Rán sức lắng nghe

Đêm chừng hãy còn khuya
Thành phố im lìm như chẳng có.
Đâu cỗi người xa vợ mịt mù
Bên ngoài những độ dày,
Bên trên những tầng sâu
Của đọa đày vùi giập
Im bật âm hao,
Những sớm hôm mưa nắng thế nào ?
Ta ngồi dậy
Và như một thói tật,
Gõ gõ hỏi han
Hai bên tường tả hữu.
Có ai không ?
Không có ai sao ?

Ta khắc khoải chờ nghe
Những tiếng động của người.
Tiếng động nào bất kể,
Đột phá những trùng vây điếc đặc muỗi râm ran.
Bây giờ là mấy giờ ?
Ta ước lượng thời gian
Như mò tìm một khe hở bất ngờ
Trên tường thành dằng dặc những thiên thu.
Ta phải cố quên quên bằng mọi cách
Nỗi điều đứng sông còn
Trong hăng hăng tỉnh chết.
Ta nhìn theo mấy con thằn lằn uể oải,
Lũ dấn lao xào,
Con nhện bỏ trống lưới giăng xong,
Bầy chuột phóng chạy...
Ta phải dám bắt cần, phải tập coi thường
Những huyền vọng linh loạn thần trí
Bao giờ cửa mở ?
Bao giờ ?
Lịch sử dường như đã ngất lả
Sau những liên hồi vật vã điên cuồng...
Ta tưởng tượng ở những bồn binh ngã năm ngã bảy
Đám đông lặng lẽ
Rụng thừa dần
Có nhớ trong này chờ cháy ruột gan ?
Ta nhìn lên những dòng chữ trên tường
Viết bằng gạch, bằng than và hình như bằng cả máu
Những phân nô, quyết tâm, nguyện cầu, ký thác, than van
Ngày tháng năm, tên họ...
Như những nỗ lực tuyệt cùng lưu hận bản thân
Đang khóc liệt đương đầu những bất trắc đập xóa
Như những mưu toan vô vọng ra khỏi chính mình
trốn chạy dày vò
Của những người ở trước
Nay về đâu ?
Ta cũng hình dung sau những lớp cáo chung vôi sơn chông cộm
Những lời lẽ tối tăm tương tự
Cất lên từ những thời thế đã đi qua
Căn phòng này hồi trước nhất Việt cộng
Bây giờ nhất phản động...
Lịch sử đổi phiên người gác ngục
Lúc giày đinh, lúc dệp râu
Ra sức sanh cầm
Những giấc mơ tiên báo
Hôm qua bạo tàn thay áo, thay quần

Sau vách sập...
Ta ngỡ cho mình xổng theo ký ức
Rủ quên hoang đàng,
Nhớ xót xa mấy người bác, người chú
Tùng khăn gói đi đày
Từ bến cảng này của thành phố thuộc địa
Lưu cữu tiếng còi tàu
Qua nắng qua mưa
Di vọng tận đời ta
Nhớ xót xa mấy thế hệ người nữ nội ngoại
Nổi gót nhau tay xách nách mang
Lặn lội lóng ngóng
Thăm nuôi cha chồng con anh em
Tháng tháng năm năm
Lòng như núi nặng
Ta đứng lên
Đi tới đi lui
Trăm lượt nghìn lần
Như một hồn ma cổ đại
Trong hầm mộ muôn đời
Vì một đôi điều sinh thời chưa thỏa nguyện
Ta cố nhớ giấc mơ
Nhưng rồi không nhớ được
Ta nằm xuống
Để mình hãy cố ngủ
Tập quen dần với giấc thiên thu

Giấc Hoành Môn

*Cùng nhau một giấc hoành môn
Lau nhau riu rít cò con cũng tình...
Nguyễn Gia Thiều*

cũng có lần anh muốn quay lưng
Đến với rừng xanh, với núi đỏ
Đơn độc tốt cùng
Như con thú đã già
Ở lại đó,
Cố quên lấy được một đôi điều
Không biết gọi thế nào dẫu là tạm gọi
Mùa này thác lác cạn
Ê chề
Tuy mấy bữa rồi trời có mưa qua
Như là mưa ảo mộng
Anh nhìn xuống lũng vực

Thấy đã nổi lau nhau
Và những mảng nước tù như những miếng giẻ
To nhỏ vương máng
Cái quán lều trống lóc ven bờ xiêu dột tựa đời già
Lối vào cỏ trùm đến nửa
Chủ khách hai người
Chuyện trò như từng quen nhau lâu
Thời buổi hỗn mang
Chẳng mấy ai còn hào hứng lên đây
Việc đời thật khó nói
Đất bạc phước rồi chẳng ?
Mưa nắng trái mùa
Lúa ngô xơ xác
Muông thú hiếm hoi
Thiên hạ đảo điên mờ mịt...
Án mạng xảy ra luôn, xác bỏ trong rừng, xác trôi dưới thác
Có lẽ nay mai rồi phải dọn đi thôi
Tìm phương sống khác
Anh đi giữa trắng tranh
Ràn rạt gió lùa
Hư rộng tuênh toang
Bốn phía rừng xa trải mịt mịt
Nắng lóa như sương
Tự dung anh muốn gọi tên em
Như gọi một người đang có mặt
Anh lên hết con đường dốc đứng
Mỗi lúc một gần trời
Và rồi không còn muốn trở xuống
Đập tràn dưới chân anh
Mênh mang trời đảo lật
Thị trấn dưới chân anh
Nỗi buồn bung mặt ngát
Gió vẫn phân phật rung điên nắng bốc giạt
Như những bàn tay sốt hực vả liên hồi
Rát lột mặt
Cay xé mắt
Cuốn lốc từng cây bụi khốc liệt
Chạy rạt giữa hồn anh
Phá tán như rừng lửa
Phá tán như đăm mê
Anh biết chẳng bao giờ em đến chi đây
Mà sao anh vẫn nhìn quanh tìm
Như một người ngớ ngẩn
Ngược đời quá phần mình
Tự định mệnh tàn tệ
Cũng chi vì anh muốn yêu em cho bằng hết tình yêu

Như một món nợ bán mình truyền đời phải trả dứt
Dù bằng hình thức quay lưng đi
Làm một gã mù thất thổ
Làm một hồn oan lang thang
Sao đôi ta không cùng quay lưng đi
Đến với rừng xanh, với núi đỏ
Vùi trọn giấc hoành môn
Không buồn trở dậy nữa
Đôi khi hạnh phúc ngợp trời cũng chỉ là một cái buông tay
Nhẹ nhàng không nghĩ ngợi
Ồ, sao chẳng là cặp tình nhân thứ nhất trên trần gian
Sẵn sàng đổi bỏ cả vĩnh cửu
Đạp vô thường đồ nát mà đi ?
Ồ, sao chẳng ở lại đây luôn
Với rừng xanh, với núi đỏ
Đơn độc tốt cùng
Như con thú đã già
Chọn lấy cho mình một cách sống
Chọn lấy cho mình một cách chết ?
Chiều nay, anh chẳng muốn quay về...
Trị An mùa nắng 1993

Ánh Tàn Dư

Có một lời từ biệt dị thường
Mờ cổ tự
Khắc trên thân đá địa đầu mù...

Người ra đi ý chừng không trở lại

Bao lâu rồi,
Bao lâu rồi đá ngủ phiêu bồng
Ôm giấc chiêm bao người gửi lại

Trời đất ngủì ngủì,
Nắng mưa đắp đổi.
Thiên thu mòn mỏi tiếng ru hời

Rồi có một lần,
Không chỉ bởi tình cờ,
Ta đến đó,

Đọc thấy lời từ biệt
Và ra đi.

Đá ở lại.
Đá ở lại,
Triền miên lẫn giấc phiêu bồng,
Mòn mỏi chiêm bao nhòa nhạt.
Trời đất kia còn bao thiên thu?

Xin uống nốt.
Xin uống nốt
Phần rượu còn sót lại đêm qua.
Một lần nữa, nắm tay từ biệt,
Cố giữ lòng tịnh lặng thình không.

Sao mai thất sắc
Van vi đêm tàn.
Con chim nào vỗ cánh
Động gợn thời gian.
Nhà ai hừng lửa
Dậm sương lan
Trôi trôi nổi buồn vô dạng
Chạm mơ màng ngọn cỏ đầu cây.

Điều ước cùng thiên thu họa hoằn người sực nhớ ra chưa?
Trời dậy sáng
Như một lời nói mới.
Hồng loang thừa ruộng xa, hồng lên khóm tre cao,
Mặt trời xao xuyên mọc...
Ôi, có hừng đông nào chẳng làm ta muốn khóc?
Một ngày nữa xuống với đời ta,
Vui biết mấy
Và cũng buồn biết mấy.

Ta ra đi,
Đường mở tự lòng ta...
Đi cho tới, tới rồi đi, miết miết...
Lòng không cùng, chốn tới biết là đâu.
Ôi những con đường như nét cắt,
Hãy xẻ giùm ta thế giới thom.
Ta đi tới, lòng chỉ buồn một nỗi
Ôi, làm sao đi hết những con đường!

Ta nhớ lắm
Mái nhà xưa khảng khít ngói âm dương
Cỏ bay bám tàn đi rồi mọc lại,
Che những đời lạt nhạt sống cho qua.
Ta nhớ lắm

Khu vườn xưa cây khế tím mùa hoa
Tuổi nhỏ nấp một lần chơi cút bắt,
Chiều cuối hè gọi mãi chẳng còn ra.
Ta nhớ lắm
Căn phòng xưa sách dựng cả trên nền,
Những khuya khoắt chàng trai đầu bão mộng
Gọi hiền linh hằng thế kỷ ma hoang.
Nào hãy như cơn gió thả mình đi
Trong hoan lạc mệnh mang trời đất lạ...
Vinh quang cho người đang ở trên đường...
Đường thám hiểm, đường chiến tranh, đường sứ cống,
Đường thỉnh kinh, đường hành hương, đường hôn phối, đường thương buôn...
Ô, những con đường như dải nhạc
Vận hành ngời ký ức không gian
Mỗi sớm hôm nhân loại đi về...
Và cả những con đường thiên tai phé bỏ,
Cả những con đường vừa có dạng đường...
Ta đi tới như người thừa kế mới.

Hãy hát lên nào.
Hãy hát lên nào, sao chẳng hát?
Hãy hát lên nào, vỗ trán hát
Những khúc bất ngờ
Như lửa bật ra từ đá chạm.
Những khúc bất ngờ
Chưa từng ai hát trong trời đất.
Trước tiên vui lấy một mình ta
Những sáng, trưa, chiều, tối...

Ô, không riêng mây, gió và chim
Mà cả thời gian cũng kết tập
Nao nức đi cùng ta trăm năm...
Nghe chừng ta đã già vô thủy.
Nghe chừng ta vẫn trẻ vô chung.
Và cát bụi nặng tình liên đới cũ,
Thay phiên nhau mà tiễn chân ta...

Ta đến đây,
Bờ bãi hỗn mang
Những di thể lên nấm lên rêu
Của những gì một thuở huy hoàng,
Làm khách tạm,
Những chiều hôm nhìn lửa nhớ tiền thân.
Nào phải chỉ đêm nay
Mà hằng đêm
Mà mãi mãi,

Ta ngồi, đầu đắm trắng sao sa...
Nào phải chỉ đêm nay
Mà hằng đêm
Mà mãi mãi,
Lòng cời thao thức sáng âm u...
Hành giả ơi,
Gà lay tỉnh một mé rừng hư định.

Ôi điều ước cùng thiên thu họa hoàn người sực nhớ ra chưa?
Hãy hạnh phúc nhất thời
Như dầu lặng.
Hãy hạnh phúc nhất thời
Như tiếng mưa rào, như lời cô hát,
Như ánh chớp đùa, như hạt sương gieo,
Như ngọn nước lan reo mà tụt hủy,
Như cái ôm choàng, như cái vẫy tay,
Như ánh mắt tinh cời đắm giạt dòng đời,
Như những gì hiện biến hiện...
Hãy hạnh phúc nhất thời,
Hạnh phúc mãi.
Ôi cuộc trăm năm,
Tắm chăn nghèo
Chăm chăm muôn mảnh vụn.

Đời ta sáng mượn ánh tàn dư
Đến từ một hành tinh đã tắt nghi
Cánh cửa lớn lao nào
Mở ra và đóng lại
Nhanh thật nhanh,
Tuồng chùng không đóng mở.

Cánh cửa lớn lao nào
Mở ra và đóng lại
Kín như bung,
Tuồng chùng không có cửa.

Cánh cửa này, ta cũng sẽ đi qua.
Ôi những thân đá tiên tri già hôn mê vạn đại
Đứng rải
Đường ta đi
Như những thân bằng chờ đưa tang lễ lớn,
Ruỗng tâm can,
Khóc thâm đời bể dâu...
Ta cũng khóc một chiều nào,
Ôm chằm lấy đá,
Thương cho ai,

Thương cho ai...

Ôi điều ước cùng thiên thu họa hoằn người sực nhớ ra chưa?

Ta đi tới,
Mong còn đi tới nữa,
Nhìn thế giới mà ta thấy diệu kỳ
Trong khoảnh sáng buồn rầu
Chùng của một que diêm.

Rồi đến một hôm nào,
Ta mắc lại
Trên cành cây bắt chợt gặp bên đường
Tắm áo sinh thời nặng trĩu bụi
Như một lời từ biệt nghe rồi quên.

Ta ra đi.
Đá ở lại,
Thiên thu mòn mỏi giấc phiêu bồng,
Chiêm bao nhòa nhạt...

Mãi mãi,
Kể từ nay,
Mây, gió, chim bay...
Không có ta cùng theo.

Mãi mãi,
Kể từ nay,
Trời đất ngùi ngùi
Mưa nắng mới...

Ôi điều ước cùng thiên thu họa hoằn người sực nhớ ra chưa?

Giã Biệt

Khuya đó, anh lên đường,
Từ bỏ căn nhà,
Từ bỏ quê hương...
Tất cả không còn của anh nữa.

Anh lên đường, cúi mặt lên đường
Giả tảng không nhìn nổi si nhục.
Phi trường bị đánh thức
Rộn vội cho xong
Đề còn ngủ gở lại.
Anh ngậm nghẹn lời từ biệt,

Liên tưởng việc xe chôn kẻ tội đồ
Dấp dúi về khuya
Ở một nơi nào không phải là thánh địa.
Bạn bè anh còn sót lại kể chẳng mấy người
Không tiễn đưa anh,
Ý chừng ngại nhắc nhở...

Ôi những trang gia phả phiền hà,
Người ta đã xé bỏ,
Hồng đoạt trọn gia tài,
Vứt lông lóc ra ngoài cho gió cuốn.

Anh ra đi trần trụi giữa vô cùng
Hoảng loạn sao sa,
Dẫu chẳng muốn bắt cần cũng chẳng được.
Đời đến tuổi này rồi,
Sao còn kêu sang nữa tiếng tung hô ?
Miền anh đến, mùa này cây đỏ lá
Như hoa.
Có đúng thu là xuân thứ hai,
Dốc sức tạ ơn
Trước khi trời đất chết ?

Bởi vì sao anh muốn nguôi quên
Thiên bi kịch một thời yếu mệnh bị bức tử
Trong hành lang nào đó tối tăm,
Mất cả xác.
Diễn trường khi đó tuyệt im lim,
Không có cả tiếng khóc lương tri của một hoàng hậu góa.
Rồi gã thất thổ là anh
Nửa khuya nào bị trói lòi ra ngoài bên cảng lưu đày
Chối hực đèn pha,
Hứng toi tả trận đòn thù tới tấp.

Ôi con mắt đỏ của mình
Soi mới chính mình
Như hải đăng cuồng lục lợi biển thâm đêm...
Quang quác con chim hoảng quáng lòa
Lao đầu ghềnh đá chồm.

Ôi bộ da đỏ của mình
Đau dẫu lửa
Quy phận thú bày đàn
Mà lịch sử vô lương chẵn làm sức kéo hung tàn,
Kinh hồn giẫm đạp.

Anh ra đi, cầu sao cho thoát được
Con mắt đỏ của mình,
Con mắt miên man
Trùng rộ từ tối tăm tàn rụi,
Quét rạt chỉ điểm người xông chạy vô phương.

Anh ra đi, cầu sao cho thoát được
Bộ da đỏ của mình,
Đánh lạc hướng truy tầm của định mệnh
Sục sạo chồn ròn...
Chó sủa rộ những chân trời đêm mọc rợn gai.

Chưa một lần nào, chưa một lần nào,
Anh nhìn xuyên đáy mắt em,
Thẳng thốt nói
Về những oan khiên lẫn quất của đời mình
Như người ta niệm gọi những hồn hoang thất thểu khóc kè,
Cúng siêu tán
Trong một buổi tối trời,
Lửa đóm u uất.
Ôi những chiếc bánh madeleine của chúng ta
Không vừa khẩu vị nhau
Nên câu chuyện vẫn ngập ngừng thận trọng.

Cảm ơn em những thoáng trùng phùng, những tí ân cần.
Mai xa nhau còn nhớ lại...

Cũng có lần anh muốn nhìn em
Thành cây nước phun nở
Hân hoan và rã tan,
Cùng kiệt tình yêu chất giấu một đời,
Một đời hiển hiện và lãng quên
Như quyển sách mở trên bàn mặc tình cho gió lật.

Cũng có lần anh muốn thấu gom
Cả quá khứ của em, quá khứ của anh
làm đồng lửa đổ dành
Gọi về hai kẻ lạc loài nơi đồng không...
Em mới lớn và anh còn rất trẻ.

Cũng có lần anh đến ngõ nhà em
Nhưng rồi lại đi luôn,
Lang thang rã rời ngoài phố đông người,
Không gặp một ai quen,
Quán xá bây giờ cũng đổi mộng...

Cũng có lần anh đứng lại bên đường,
Thờ thẫn chờ xe ngót băng qua,
Bất chợt nghe như đời đã muộn,
Muộn đến chán chường rũ thõng đôi tay,
Tuông không cái vội nào còn bắt kịp.

Chỗ tối tắm ở phía dưới chân đèn,
Nổi ngu muội nằm ngay trong ý thức.
Anh nhìn quanh kính ngạc lạnh hờn:
Mọi người vẫn sống được.
Đáng tội cho anh có một cái đầu thông thống bốn bề
Đành không cô lập nổi những u mê
Nên cứ phải lần quần mỗi ám chướng.
Rất nhiều hôm anh đã đi rong không biết mấy đổi đường,
Mong rớt bớt dần những thông khổ.

Anh trở về thành phố lên đèn,
Hàng quán bùng rộn,
Khuyên lấy mình ăn một chút gì
Rồi đi ngủ sớm.
Đề sáng mai còn thức dậy,
May ra...
Đôi khi ta phải dẫn lòng cố hãnh diện
Vác cật lực mà đi
Trọng lượng của kiếp người,
Trọng lượng của vĩnh cửu.

Anh đếm từng ngày còn ở lại quê hương,
Tim bóp thắt,
Nghe tiếng chân dồn dập đến gần
Của định mệnh
Như ở màn bùng nổ bi kịch
Lặng sân khấu về khuya.

Anh ra đi,
Bứt ruột mà đi
Như đã một lần cũng bứt ruột,
Đi những mười năm tưởng chẳng còn về,
Máu chảy không cầm như nước theo sông.
Thành phố của anh
Nhục nhằn duyên cưỡng ép,
Cay đắng phận rau răm,
Tim lay lắt chập chờn nổi đợi
Mòn mỏi nén nhang khuya.
Buổi trở lại, trèo lên cây bưởi cũ
Trông thấy nhau, thương chỉ để mà thương.

Đôi bông đỏ, thôi thì em hãy giữ,
Tường tình xưa,
Xin bỏ lỗi cho anh.
Anh ra đi,
Một lần nữa ra đi,
Một lần nữa bút ruột,
Thương người ở lại,
Thương như mưa.

Anh sẽ đi qua hàng trăm thành phố lớn
Chân ngọc sáng choang,
Nhớ mùi lòng một thành phố nhỏ
Thiếp lặng tro than.
Thành phố của em.
Thành phố mà trước đây còn thuở phân tranh anh hằng ao ước đến
Hầu được nhìn rõ lại từ đầu
Một định mệnh nào chẳng của riêng anh.
Thành phố mà anh đã băng qua một lần lịch sử vội vàng
Chạy cướp xác.
Ôi thành phố của em.
Dòng sông đỏ xót xa.
Cây cầu sắt lao đao dang dặc.
Gương hồ trầm mặc soi tang thương.
Hàng cây tối chụm đầu rủ rỉ gió.
Lối phố ngán trôi chìm đêm khuya lơ
U uất ánh điện.
Bóng nào qua, ôi có phải hồn xưa ?

Ai kể với anh về hoa gạo trưa, về hoa sữa đêm,
Về người tình hai mươi mấy năm xưa chọn ở lại,
Buổi rời tay, giọng nói còn vương chân.
Thành phố mà anh chắt mót sẵn thương yêu để rồi như bị phụ tình đau đớn mãi.
Bây giờ thành phố đó ra sao ?

Em ở lại.
Em ở lại,
Sau một cuộc hành trình kẻ cũng là dài,
Băng qua nhiều đổ nát,
Chọn thành phố của anh làm trạm cuối ngời xuýt xoa chân.
Thành phố của anh,
Nắng mưa thương giận rõ ràng.
Sức sống trẻ hồn hào lán lướt
Kính rạch đen tanh,
Những khoảng trời cây co rúm.
Thành phố của anh
Chưa bao giờ thật sự huy hoàng,

Chưa bao giờ thật sự vinh quang.
Nhưng thành phố của anh
Thường cũng có những buổi chiều dịu lãng...

Em hãy yêu lấy thành phố của anh
Như tất cả những gì anh gửi lại
Trong buổi chiều dịu lãng đời em.
Thành phố của anh
Bây giờ đã thuộc về em
Như lời nói thuộc về nhà thơ phe thắng trận.
Thành phố của anh, ôi thành phố của anh
Chẳng lẽ chỉ là một cái tên nào bất đắc dĩ phải viết xuống phong bì
Nếu như anh còn muốn gửi chút chi về
Qua giấy mực.

Anh mong em cất được ngôi nhà
Lưu trữ những giấc mộng,
Gìn giữ em yên ấm một đời
Cây cỏ khuyến nguôi.
Dù thế nào, hạnh phúc trong đầu mình vẫn có thật...
Hứa đi em,
Nghe im lặng mà sống,
Nhìn trời đất mà vui.
Hãy như người từng trải mỗi mê về
Lúc tàn khuya,
Nhà hương hóa tối mốt.
Còn ai không, có gọi chỉ thêm buồn.
Thôi, chẳng tiếc túi vàng đã phung phá
Mà mừng mầu nên chợt tìm ra.

Phản anh ra đi,
Thế giới thênh thang,
Bạn đường chiếc bóng,
Cổ lên đến vùng cao nhất của mình,
Làm một việc có thể là vô ích:
Nhen đồng lửa hắt hiu nào
Xác nhận có,
Ngồi một chút làm vui
Rồi đứng lên lưng thửng bước chìm dần
Tuyệt tích trong mùa đông xa trắng toát.

Phản anh ra đi,
Gắng gượng chút hơi tàn,
Hân hoan ròn rã
Như người ngửa mặt trong trời mưa,
Mong trời khóa nhẹ nhàng những nếp rạn

Không chỉ ở trên da...
Anh gắng gượng, quả là anh gắng gượng
Chút hơi tàn,
Hân hoan ròn rã
Để người ngoài đỡ phải xót xa lây.

Em hãy yêu lấy thành phố của anh
Như anh đã yêu thành phố của em
Dù bằng một tình yêu đau đớn bỏ qua vì bất lực.
cuối 1993

Sáng Nay, Ta Còn Đi Bên Nhau...

Sáng nay, ta còn đi bên nhau...

Ngày lòa dậy,
Trời đất một lần nữa moriù lại.
Em sáng rỡ niềm vui...
Hắn rất đẹp,
Giác mơ nào em thấy đêm qua
Còn tản mạn nơi em như làn hương quyến luyến.
Gió trôi trôi
Qua qua những lượn đò hư huyền sương,
Qua qua những tàn cây nô nức nắng.
Gió trôi trôi như gió đã từng trôi
Qua qua những vùng đời quanh quạnh chờ,
Qua qua những hòn đá lẻ loi khóc.

Bao lâu rồi,
Em đó, anh đây,
Hai đầu thương nhớ biếc...
Giữa đời ta là gió, gió ngày đêm
Thổi chai đại những tiền thân như tượng đợi.
Anh dùng bước chỉ em nhìn
Hàng cây nước miên man bung nở
Mê mẩn lực kiên trì chỉ chực buông tan
Của nỗi hân hoan không dễ dàng gì,
Thường xuyên phải tái tạo.
Anh nhìn xa lối đi
Múa đảo nắng vàng rờng,
Mất vào chỗ không còn thấy được nữa,
Rồi nhìn lại em còn đi bên anh,
Lòng thần thờ...
Vui đi em,
Vui được chút nào vui.

Trưa nay, ta còn đi bên nhau...

Thành phố lũng hoa mê
Đuổi phôi xa những triền mái lóa.
Gió luông tuông.
Anh nghe rõ nắng lao xao trên giàn hoa giấy rộ.
Trưa đứng sững giữa lòng đường.
Cây cùng thu vén bóng.
Em nhón chân vừa tầm cỡi thực hư
Hôn, hôn anh...
Bàng hoàng hai hạt cát
Tùng rời xa trôi giạt những thiên thu
Mật mừng vô vọng.
Em nói qua về một nỗi trống trải...
Anh nói qua về một thuở trầm luân...
Bao giờ người nữ cũng chờ đợi
Cho người nam còn có buổi quay về,
Niềm quê nhà nặng gói khăn xưa,
Lời han hỏi trào ràn lên mắt nhớ...
Em phủ ngực áo anh bám thảm bụi đường xa...
Em mượn mặt mày anh dính buồn gió cỡi lộng...
Quán thừa khách, mơ hồ những tiếng động.
Em chăm chút anh ăn,
Tưởng tượng anh còm côi vác âm thầm
Tùng ấy nhục nhằn
Đi chân đất băng qua miền đá chỏm
Tìm em,
Thuở trời đất chưa định hình nhật nguyệt.
Anh nhìn em, nước mắt đột nhiên tuôn,
Nghe vỡ lẽ những gì không thổ lộ.
Ngoài hè đường, bóng nắng đã hơi nghiêng...

Chiều nay, ta còn đi bên nhau...

Em nghiêm cẩn như kho tàng mất dấu,
Giọng chùng đi...
Gió thổi lãng quên về.
Nắng dốc sức một lần thật rục rỡ.
Hoa trên đồng đã bấu đầu buồn.
Bên kia núi, vườn nhà ai đốt lá.
Em chậm bước
Như ngó quanh tìm một mát mát nào
Trong rậm rối của hồn mình trở tối.
Anh lặng thinh,
Chùng chẳng thể nói gì hơn

Dù chỉ một lời dỗ dành vô nghĩa nhất.
Đi, đi em,
Đi cho hết lòng ta...
Hãy sống lớn, buồn vui so núi biển,
Ngay lần này, không đợi đến lần sau.
Cám ơn em,
Nghìn thuở cám ơn em
Đã theo chân anh về thăm biết những ngôi nhà
Anh đã ở,
Gọi tái sinh những huyễn mộng của đời anh,
Cho đảo nhập em, hiện thành những thực mộng.
Anh ngắt cho em một cành hoa cỏ
Ngoài tầm,
Úa nước mắt,
Nghĩ tới ngày chiếc võng treo không
Như chiếc nôi nào
Hỏi anh chưa có mặt.

Đêm nay, ta còn đi bên nhau...

Thành phố dốc rộ vàng đèn.
Đêm giữa mùa biển có mang trắng,
Sóng xô lùa tròn trận.

Bất tận em trời nắng gió mây mưa ngày đêm sao trăng cỏ cây hoa thú cá chim thần thánh
người ma quỷ đồng rừng núi truông đầm hồ sông phá biển.
Bất tận em man dại rĩ rên vùng vắng phụng phịu triu mến dịu dàng hơn hờ thờ than sầu
muộn mơn man van lơn đằm thắm xót xa kêu đòi cười khóc.

Chẳng lúc nào vũ trụ nguôi ngoai...
Và em gọi anh, không ngớt gọi anh
Thất tung
Xa ngoài cõi không còn nghe thấy được.
Nơi đây, thế giới ngủ từng phần.
Cuộc sống vẫn chảy xiết thâu đêm đèn đôi dòng xuôi ngược đỏ, vàng.
Hội hè đâu đó rộ về khuya.
Anh chợt nhớ dù không muốn nhớ
Ôi vô số đêm nào đó của đời anh,
Chong buồn một bóng đợi trời sáng,
Cả xót thương mình e cũng không...
Cám ơn em,
Nghìn thuở cám ơn em
Đã đi cùng anh trong đêm nay.
Đêm nay,
Cũng một đêm nữa của đời anh,
Nhưng là một đêm xếp ngoài mọi đêm nào đó khác,

Bởi chính em,
Chớ chẳng phải là anh nữa,
Bây giờ đau đớn xót thương anh.

Mai ta không còn đi bên nhau...

Gió thổi tới, gió ngày đêm thổi tới.
Những bè mây không ở mãi bên nhau...
Em sẽ đi,
Đi chỉ một mình,
Hay đi với người tình, một người tình mới khác,
Cho trọn những quãng đường còn lại trong hồn em
Mà anh tiếc chẳng cùng đi đến trọn.
Rồi không chừng em sẽ nhớ về anh...
Rồi không chừng em sẽ thấy mình buồn
Như gió hát hiu
Mơn man em,
Ngờ ngợ gió xưa nào
Nhắc em chuyện hai đầu thương nhớ biếc.
Em sẽ buồn,
Buồn một chút thôi em.
Một chút thôi, đủ lòng trân quý trước,
Để còn vui, vui được chút nào vui.
Hàng cây nước sẽ còn đứng xõa tóc.
Biển sẽ còn đầy đặn với tình trắng.
Đóa hoa cũ bên đường sẽ nở lại.
Sẽ còn người, ai đó hái trao em...
Anh ở đâu, anh ở đâu xa?
Họa hoàn lấm, chỉ không gian còn gợi nhớ
Lần anh qua,
Đã có một lần qua...
Gió thổi tới, gió ngày đêm thổi tới.
Em sẽ đi,
Không còn anh bên cạnh nữa.
Em sẽ đi...
Anh chúc em trọn đường hạnh phúc rộ.
6-1995

Mục lục:

1.thi sĩ/ 2.cánh đồng con ngựa chuyển tàu/ 3.đêm qua bắc vòm cổng/ 4. hải phận/ 5. tội nghiệp/ 6.thân phận của thi sĩ/ 7.đăng tử/ 8.qua sông/ 9.anh hùng tận/ 10.ngọn gió lạ thường sẽ thổi tới/ 11.mòn gót chân sương nắng tháng năm/ 12.hề ta trở lại gian nhà cỏ/ 13.tượng tượng ta về nơi bản trạch/ 13.và rồi tất cả sẽ nguôi ngoai/ 14. bắt tận nỗi đời hung hãn đó/ 15.chim bay biển bắc/ 16.góa phụ/ 17.chiều trên phá tam giang/ 18.trường sa hành/ 19.vườn hạ/ 20.em nhỏ làm chi chim biển bắc/ 21.mùa hạn/ 22.tàu đêm/ 23.ta về/ 24. thảo thức/ 25.quán vắng về/ 26.đi về/ 27.kẻ vong tình/ 28.hạ tàn/ 29.người ở lại/

30.những thành phố mà ta không ghé lại/ 31.nỗi đợi/ 32.thức giấc trong biệt giam/
33.giấc hoành môn/ 34. ánh tàn dư/ 35. già biệt/ 36.sáng nay ta còn đi bên nhau

Tô Thùy Yên

Nhà thơ. Tên thật **Đình Thành Tiên**, bút hiệu khác Đình Nhật Tiên. Sinh năm 1938 tại Gò Vấp Gia Định. Học đại học Văn Khoa, Sài Gòn. Dạy học một thời gian ngắn. Cựu Sĩ Quan Việt Nam Cộng Hòa, ngành tâm lý chiến. Sau 13 năm 'cải tạo' đến Mỹ năm 1993.

Khởi viết trước 1975. Cùng Trần Lê Nguyễn, Lý Hoàng Phong và Nguyễn Khắc Hoạch chủ biên tạp chí Thế Kỷ 20. Trong ban biên tập của tạp chí Sáng Tạo Sài Gòn (1957). Cùng Lý Hoàng Phong lập tạp chí Văn Nghệ, quy tụ những cây bút: Dương Nghiễm Mậu, Trần Dạ Từ, Đỗ Quý Toàn, Viên Linh, Trần Đức Uyển, Nguyễn Nghiệp Nhượng... Có mặt trong hội nghị 'Bàn Tròn' do nhóm Sáng Tạo chủ xướng, nhằm làm mới công việc sáng tác. Cùng Thụy Vũ chủ trương nhà xuất bản Kẽ Sĩ, xuất bản được các tác phẩm: Mơ Hương Càng (tùy bút của Vũ Khắc Khoan) Mù Sương, Tiếng động (2 tập truyện của

Thanh Tâm Tuyền), Phía Ngoài (cùng Huỳnh Phan Anh), Thành Phố (truyện dài của Nguyễn Đình Toàn). Ngoài chuyên môn về thơ, ở Sáng Tạo (bộ mới) Tô Thùy Yên có cho in một số truyện ngắn, tiêu biểu như 'Về Cái Chết Một Người', 'Người đánh Bạc'...

Tác phẩm đã xuất bản:

Thơ Tuyền (Hoa Kỳ 1995), Thấp Tọa (thơ, 2005).

Có bài trên các tuyển tập, tác phẩm:

Thi Ca Việt Nam Hiện đại (Trần Tuấn Kiệt, 1962), Tác Giả Tác Phẩm (Trần Tuấn Kiệt, 1965), Thơ Tình Bốn Phương (Thái Doãn Hiểu & Hoàng Liên - nxb Trẻ VN 1994), 20 Năm Văn Học Việt Nam Hải Ngoại (Khánh Trường Cao Xuân Huy, TDL, Đại Nam 1995), Thơ Tình Việt Nam Và Thế Giới (Nguyễn Hùng Trương Thanh Niên, Việt Nam 1998), Tổng Quan Văn Học Miền Nam - Thơ (Võ Phiến, Văn Nghệ, Hoa Kỳ 1999), Thơ Văn Hải Ngoại Năm 2000 (Việt Thường, Montréal. - Văn Mới HK 2000), Lưu Dân Thi Thoại (Diên Nghị, Song Nhị 2003), 40 Năm Thi Ca Việt Nam (Thi Vũ, Pháp)...

(Tác Giả Việt Nam – Lê Bảo Hoàng)